

YLIHÄRMÄN SÄÄSTÖPANKKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020

Yritys- ja yhteisötunnus: 0184467-8
Postiosoite: Kauppatie 71, 62200
KAUHAVA
Käyntiosoite: Kauppatie 71, 62200
Kauhava
Kotipaikka: Kauhava

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2020	1
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	1
Toimintaympäristö	2
Pankin liiketoiminta	5
Tulos	6
Tase	7
Vakavaraisuuden hallinta	11
Riskienhallinta	15
Hallinto ja henkilöstö	23
Yhteiskuntavastuu	25
Olenaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	25
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2021	26
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	26
Tunnuslukujen laskentakaavat	27
Tilinpäätös	28
Ylihärmän Säästöpankin tuloslaskelma	28
Ylihärmän Säästöpankin tase	29
Ylihärmän Säästöpankin rahoituslaskelma	31
Liitetiedot	32
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	66
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	67
Tilinpäätösmerkintä	67

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2020

Ylihärmän Säästöpankki on itsenäinen säästöpankki, joka on perustettu vuonna 1900. Ylihärmän Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Vuosi 2020 oli pankin 120. toimintavuosi. Pankki toimii Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan alueella. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä lähes 10 100. Pankilla on yhteensä 4 konttoria Kauhavalla, Isossakyrössä ja Seinäjoella.

Ylihärmän Säästöpankin liikevoitto oli 303 tuhatta euroa pienempi kuin vuonna 2019. Liikevoiton kehitykseen vaikuttivat odotetut luottotappiot ja sijoitustoiminnan heikentyminen.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Ylihärmän Säästöpankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Tilikauden aikana toteutettiin kaksi säästöpankkien välistä fuusiota. Huittisten Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankkiin ja Sysmän Säästöpankki fuusioitui Helmi Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 20 pankista 18 pankkiin.

Säästöpankkiryhmä osti 6.11.2020 aikaisemman ilmoituksen mukaisesti Oma Säästöpankki Oyj:n omistamat Nooa Säästöpankki Oy:n, Sp-Henkivakuutus Oy:n, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n, Säästöpankkien Holding Oy:n ja Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n osakkeet.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristö

Globaali talousnäkökulma

Vuoteen 2020 siirryttiin orastavan optimistisissa taloustunnelmissa. Kansainvälinen valuuttarahasto IMF ennusti tuolloin maailmantalouden kasvavan 3,3 % vuonna 2020, eli hieman viime vuotta ripeämmin. Vuoden ensimmäisten viikkojen aikana maailman tietoisuuteen nousi kuitenkin Kiinassa leviävä koronavirus ja viruksen lähdettyä leviämään muuallekin havahduttiin siihen, että kyseessä on maailmanlaajuinen pandemia. Eri maat asettivat erilaisia liikkumisrajoituksia ja sulkutoimia, joilla pyrittiin estämään viruksen leviämistä. Rajoitustoimet ja ihmisten varovaisuus heikensivät myös taloutta ennennäkemättömän nopeasti.

Suurin talousisku nähtiin vuoden toisella neljänneksellä, jolloin monissa maissa nähtiin historiallisen suuria pudotuksia bruttokansantuotteessa. Kesällä tautitilanne rauhoittui ja se näkyi myös talouden nopeana elpymisenä. Syksyllä tautitapaukset lähtivät jälleen nousuun ja se heijastui myös talouden lukuihin. Tosin tässä viruksen toisessa aallossa talousvaikutukset jäivät pienemmiksi, sillä viruksen kanssa oli jossain määrin opittu elämään, ja talouden rajoitustoimet olivat vähemmän tiukkoja kuin kevään ensimmäisessä aallossa.

Koronakriisin myötä valtiot ovat ottaneet käyttöön erilaisia finanssipoliittisen elvyttämisen keinoja, joiden tarkoituksena on auttaa yritykset ja kotitaloudet koronan aiheuttaman talouskriisin yli. Euroopassa elvytyksen painopiste on ollut työpaikkojen säilyttämisessä, USA:ssa enemmänkin kuluttajien suorassa tukemisessa. Elvytyksen seurauksena eri maiden velkaantumisasenteet ovat nousseet nopeasti. Myös keskuspankit ovat olleet valppaana ja massiivisilla tukitoimillaan ne ovat tukeneet rahoitusmarkkinoita.

Kokonaisuutena maailmantalouden odotetaan supistuvan noin 4 % vuonna 2020. Vuoden talouskehitystä leimasi se, että talouskehitys aaltoili viruksen leviämisen mukaan. Tautitapausten lisääntyttyä talous kärsi ja vastaavasti tautitapausten vähennyttyä talous lähti elpymään. Korona on siis määritellyt talouden kulun, vaikka toki muitakin merkittäviä tapahtumia ajoittui vuoteen 2020. Näistä merkittävimpiä USA:n presidentinvaalit ja Brexit -sopimuksen syntyminen joulukuussa.

Koronakriisissä suurimman iskun on luonnollisesti kärsinyt palvelusektori, jossa sosiaaliset kontaktit ovat yleisiä. Myös teollisuus on kärsinyt koronakriisistä, mutta pelättyä vähemmän. Loppuvuonna teollisuus osoittautui yllättävän resilientiksi taudin toisessa aallossa.

Vaikka talous on kärsinyt koronasta joka puolella maailmaa, ovat maiden väliset erot merkittäviä. Kiinassa tauti on onnistuttu pitämään ensimmäisen aallon jälkeen hyvin kurissa, ja maan bruttokansantuote on jo ylittänyt kriisiä edeltäneen tason. Onnistuneen taudinhallinnan lisäksi Kiina on hyötynyt siitä, että se on tuottanut niitä tuotteita, joita koronasta kärsivä maailma on tarvinnut: terveys- ja hygieniatuotteita, erilaisia tietoteknisiä tuotteita, joita on tarvittu etätyön lisääntyneenä jne. USA:ssa talouden pudotus jäänee myös Eurooppaa pienemmäksi vuonna 2020: USA:n bruttokansantuotteen odotetaan pudonneen vajaat 4 %, kun euroalueelle odotetaan yli 7 %:n pudotusta. Myös euroalueen sisällä maiden väliset erot ovat merkittäviä. Isoista maista pahimmin koronasta ovat kärsineet Italia, Espanja ja Ranska. Suomi on parhaiten pärjänneiden maiden joukossa.

Loppuvuonna 2020 saatiin erinomaisia uutisia, kun useampikin lääkeyhtiö ilmoitti toimivasta koronarokotteesta ja monella yhtiöllä kehitys on aivan loppusuoralla. Rokottamiset päästiinkin

aloittamaan jo loppuvuonna. Rokotusten aloittaminen luo myös paremman näkymän vuoteen 2021 ja ulospääsy koronakriisistä hämmöittää jo näköpiirissä.

Korkoympäristö

Euroalueen korkotasoa on tilikaudella laskenut edelleen. Sekä lyhyet että pitkät korot nousivat maaliskuussa ensireaktionäköön koronakriisiin, mutta kesäkuusta eteenpäin alkanut lasku on vienyt korot alkuvuotta matalammalle tasolle. Vaikka korona-rokoteohjelmat ovat käynnistyneet ei nopeaa muutosta korkotasoon ole näköpiirissä.

Jälleenrahoituskustannukset tukumarkkinoilla ovat liikkuneet lähes identtisesti pohjakorkojen kehityksen kanssa. Marginaalit nousivat voimakkaasti maaliskuusta – toukokuussa lähtien tämän jälkeen laskuun ja palautuen lopulta alkuvuottakin matalammalle tasolle. Tähän kehitykseen on vaikuttanut erityisesti EKP:n huomattava tuki jälleenrahoitusmarkkinoille mikä puolestaan on vähentänyt velkaemissitoimintaa ja kaventanut luottoriskimarginaaleja tarjonnan vähyyden johdosta. Euroalueen valtionlainamarkkinoilla tuottoerot kaventuivat Euroopan keskuspankin jatkaessa osto-ohjelmaansa. Sijoittajien riskiottohalukkuuden elpyminen osaltaan tuki valtionlainojen tuottoerojen kaventumista vuoden 2020 toisella puoliskolla.

Sijoitusmarkkinat

Globaali pandemia ja sen vaikutukset talouteen leimasivat myös sijoitusmarkkinoiden tuottokehitystä. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla nähtiin hyvin voimakas osakkeiden hintojen lasku ja yrityslainojen riskimarginaalit kasvoivat epävarmuuden lisääntymisen myötä. Keskuspankit reagoivat tilanteeseen hyvin nopeasti ja elvyttävät toimenpiteet palauttivat sijoittajien luottamuksen. Koronakriisin vaikutukset yrityksiin ja eri toimialoille vaihtelivat voimakkaasti, mikä näkyi suurina tuottoeroina osakemarkkinan sisällä. Kokonaisuutena osakemarkkinat elpyivät vuoden loppua kohti lähellä pandemiaa edeltäviä tasoja, ja euroalueen korkomarkkinoilla tuottokehitys oli positiivinen riskimarginaalien kaventuessa.

Suomen taloustilanne

Suomen talous on pärjännyt muita Euroopan maita paremmin koronakriisissä. Suomen BKT:n odotetaan pudonneen noin 3 %:ia vuonna 2020, mikä on selvästi vähemmän kuin euroalueella keskimäärin. Suomen hyvä menestys on monen tekijän summa. Virus saapui Suomeen hieman muita maita myöhemmin, mikä antoi reagointiaikaa. Taudinhallinta on osoittautunut kohtuullisen onnistuneeksi. Suomen talouden rakenne myös puoltaa pienempää pudotusta, sillä meillä palvelusektorin ja esimerkiksi turismin rooli on monia maita pienempi. Lisäksi etätöihin siirtyminen sujui Suomessa sutjakkaasti hyvien digivalmiuksien ansiosta.

Kuten muuallakin, myös Suomessa aktiviteetin pudotus on ollut suurinta palvelusektorilla. Myös toimialan sisällä erot ovat suuria. Eniten ovat kärsineet majoitus- ja ravitsemisala, kuljetus, viihde ja virkistysalat. Sen sijaan esimerkiksi informaatio- ja viestintäsektori on jopa kasvanut koronan aikana. Teollisuus ja rakentaminen ovat pitäneet pintansa kohtuullisen hyvin koronan aikana ja vähittäiskauppa on jopa hyötynyt koronasta. Korona on siis kohdellut eri alojen yrityksiä kovin eri tavoin. Yritysten konkurssit ovat kuitenkin pysyneet jopa normaalia matalammalla tasolla vuonna 2020. Tämä selittyy pitkälti konkurssilainsäädännön muutoksella, jolla väliaikaisesti vaikeutettiin yritysten hakemista konkurssiin.

Kotitaloudet on kokonaisuutena selvinneet koronakriisistä kohtuullisen hyvin. Lomautukset nousivat nopeasti keväällä, mutta valtaosa lomautetuista on palannut töihin. Työttömyys on noussut yli prosenttiyksiköllä, mutta pelätty massatyöttömyys ei toteutunut. Kotitalouksien palkkasumma

oli loppusyksystä 2020 jo lähellä viime vuoden tasoja. Yksi koronakriisin ilmentymä on se, että kotitalouksien säästämistä on noussut. Tämä mahdollistaa ripeänkin kulutuksen elpymisen, kun tautitilanne helpottaa.

Suomen asuntomarkkinat ovat olleet yllättävän häiriökestävät koronan aikana. Keväällä kauppamäärät putosivat noin kolmanneksen, mutta sen jälkeen asuntokauppa on käynyt vilkkaana. Myös asuntojen hinnat ovat hieman nousseet hieman, joskin alueelliset erot ovat suuria.

Asuntomarkkinat Suomessa

Vuosi alkoi positiivisissa tunnelmissa asuntokaupoissa. Odotettu vanhojen ja uudisasuntojen kauppojen väheneminen ei toteutunut, vaan kauppamäärät kasvoivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Vanhojen asuntojen kauppamäärä kasvoi 5,3 prosenttia ja uusien 23,8 prosenttia (lähde: Kiinteistönvälitysalan keskusliiton Hintaseurantapalvelu, eli HSP). Asuntokaupan positiiviseen vireeseen vaikutti jo joulukuulla 2019 lisääntynyt kysyntä, uudet palkkoja nostavat työehtosopimukset sekä vahva kuluttajien luottamus talouteen.

Koronaviruksen vaikutus alkoi näkyä jo maaliskuun puolivälissä asuntomarkkinoilla kysynnän romahtaessa. Tähän vaikutti vahvasti poikkeustilalain säännökset ja Uudenmaan eristäminen. Tästä huolimatta maaliskuu oli vielä vahva kauppakuukausi, koska kaupoista oli pääsääntöisesti jo sovittu maaliskuun alkupuolella. Kysyntä pysyi vähäisenä huhtikuun puoleen väliin saakka, minkä jälkeen se alkoi elpyä. Asuntoportaaleissa (Etuovi.com ja Oikotie.fi) kävijöiden määrä kasvoi tasaisesti huhtikuussa ja myös sieltä tulevat yhteydenottopyynnöt lähtivät kasvuun huhtikuun puolessa välissä. Kauppamäärät jäivät kuitenkin selvästi edellisistä kuukausista ja viime vuoden huhtikuusta vanhojen asuntojen kauppamäärän laskiessa 33 prosenttia ja uusien asuntojen laskiessa 51 prosenttia. Helsingissä myyntimäärät laskivat 31 %, Espoossa 34 %, Tampereella 31 %, Vantaalla 40 %, Turussa 46 % sekä Joensuussa 46 % verrattuna vuoden takaiseen. Toukokuun vastaavat luvut olivat käytetyissä asunnoissa -31,5 % ja uusissa asunnoissa -25 %. Helsingissä myyntimäärät laskivat 29 %, Espoossa 23 %, Tampereella 33 %, Vantaalla 47 %, Turussa 36 %, Joensuussa kauppamäärä notkahti 53 % verrattuna vuoden takaiseen.

Kysynnän elpymässä asuntokauppojen määrän kasvun esteeksi muodostui myyjien haluttomuus laittaa kotinsa/asuntonsa myyntiin. Uusien myyntikohteiden määrä laski huhtikuussa noin 40 prosenttia ja toukokuussa noin 30 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaaviin kuukausiin verrattuna. Koko vuoden tasolla myyntikohteiden määrä oli noin 20 % (yli 10 000 kpl) alhaisempi kuin vuonna 2019.

Lisäksi vapaa-ajanasuntokauppa jatkui viime vuotta vilkkaampana koko vuoden. HSP:n tietojen perusteella vuonna 2020 tehtiin noin 35 prosenttia enemmän vapaa-ajanasuntokauppoja kuin edellisellä vuonna.

Uudisasuntokaupan hiljeneminen ja pankkien alentunut halu RS-rahoituksiin ovat vaikuttaneet siihen, että rakennusliikkeiden aloituskynnys uusissa kohteissa on merkittävästi noussut ja täten myyntiin tulleiden uusien asuntojen määrä laskenut. Uusien asuntojen kauppa HSP:n mukaan laski vuoden aikana noin 6 % edellisestä vuodesta.

Koronapandemia ei ole näkynyt asuntojen hinnoissa. Vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat nousivat pääkaupunkiseudulla vuositasolla 5,7 % ja muualla Suomessa hinnat laskivat 0,4 %. Isoissa kaupungeista Tampereella hinnat nousivat 3 %, Turussa 2,4 % ja Oulussa 0,1 %. Käytettyjen asuntojen myyntihintojen vaihtelu näissä kaupungeissa on kuitenkin suurta myös normaalissa markkinatilanteessa. Vanhojen kerrostaloasuntojen keskihinnat olivat

pääkaupunkiseudulla 5 069 euroa ja muualla Suomessa 2 417 euroa (Turku 2 790 euroa, Tampere 3 198 euroa, Oulu 2 222 euroa).

Kesäkuussa vapauduttaessa Korona-rajoitteista asuntokauppa vilkastui selkeästi. Tähän vaikutti poikkeustilalain säännösten poistaminen ja palaaminen lähes normaaleihin toimintatapoihin. Lisäksi noin miljoonan suomalaisen ollessa huhti-toukokuussa etätöissä kotonaan, moni halusi kunnostaa nykyistä kotiaan tai tehdä kodinvaihdon. Toinen puolivuotisjakso oli asuntokaupassa vahva, vaikka loppuvuodesta Koronan 2.vaihe toi epävarmuutta. Etenkin marraskuussa kokonaiskauppamäärä oli 11,5 % vilkkaampi kuin vuotta aiemmin. PK-seudulla kokonaiskauppamäärä kasvoi 0,8 %, PK-seudun kehyskunnissa 6,6 % ja muualla Suomessa laski -3 %. Kauppoja syksyllä olisi tehty enemmänkin, mikäli tarjonta olisi myös lisääntynyt. Koko vuoden tasolla käytettyjen asuntojen kauppamäärä saavutti lähes edellisen vuoden tason.

Pankin liiketoiminta

Ylihärmän Säästöpankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti vahvistamaan asiakasliiketoimintaansa kasvattamalla palkkiotuottoja ja vähentämällä henkilöstökuluja. Odotetut luottotappiot ja pankin sijoitustoiminnan heikentyminen haastoivat tavoitteisiin pääsyä.

Ylihärmän Säästöpankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta että välittää yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutustuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat SP-Kiinnitysluottopankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2020 lopussa oli 29 255 tuhatta euroa. Pankilla on jälleenrahoitusvelvoite välittämiinsä kiinnitysluottoihin. Pankki on tilikauden aikana siirtänyt 1 317 tuhatta euroa luottoja omasta taseestaan Sp-Kiinnitysluottopankille.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot sekä Nooa Säästöpankin liikkeeseen laskemat indeksilainat. Pankki tarjoaa asiakkailleen myös omaisuudenhoitopalvelua, jossa salkunhoitajana on Sp-Rahastoyhtiö Oy. Lisäksi pankki tarjoaa asiakkailleen osakevälityspalveluja.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 31 043 tuhatta euroa.

Pankin välittämät eläke-, säästö- ja henkivakuutustuotteet tuottaa säästöpankkien omistama Sp-Henkivakuutus Oy, joka tarjoaa pankin asiakkaille nykyaikaisia ja eri tilanteisiin sopivia vakuutussäästämisen tuotteita. Pankki välittää myös Suomen Vahinkovakuutus Oy:n tarjoamia henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalveluja.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen tehtävänä on myös varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja tukkuvarainhankinta. Säästöpankkien Keskuspankki hankkii rahoitusta ja operoi Säästöpankkiryhmän puolesta rahamarkkina- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujen selvityksen ja huolehtii myös Säästöpankkiryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Kiinteistönvälittäjänä toimii säästöpankkien oma kiinteistönvälitysketju, jonka keskusyhtiönä on Sp-Koti Oy. Sp-Koti -ketju toimii franchising-periaatteella, jossa itsenäiset yhtiöt muodostavat pankin kanssa yhteistyössä toimivan valtakunnallisen välittäjäketjun.

Tulos

Ylihärmän Säästöpankin liikevoitto oli 51 tuhatta euroa (354 tuhatta euroa vuonna 2019). Liikevoitto pieneni edellisestä vuodesta 303 tuhatta euroa. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,0 prosenttia (0,2). Liiketuloksen heikkenemiseen vaikuttivat odotetut luottotappiot ja sijoitustoiminnan nettotuottojen väheneminen. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 93,0 prosenttia (94,0).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2020	01-12/2019	Muutos-% *)	01-12/2018	Muutos-% **)
Korkokate	2 371	2 385	-0,6	2 383	0,1
Nettopalkkiotuotot	1 438	1 368	5,1	1 169	17,1
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	41	186	-78,0	-374	...
Muut tuotot	-29	210	...	227	-7,2
Tuotot yhteensä	3 821	4 149	-7,9	3 404	21,9
Henkilöstökulut	-1 144	-1 412	-19,0	-1 521	-7,2
Muut hallintokulut	-1 516	-1 456	4,1	-1 488	-2,2
Muut kulut	-896	-1 033	-13,3	-879	17,5
Kulut yhteensä	-3 555	-3 900	-8,8	-3 888	0,3
Kulu-tuotto -suhde	93,04	94,00		114,21	
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjatuihin rahoitusvaroista	-147	130	...	-116	...
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumiset	-68	-25	...	0	...
Liikevoitto	51	354	-85,6	-600	...
Tilikauden voitto	64	294	-78,3	318	-7,5
*) Muutos 2020-2019					
**) Muutos 2019-2018					

Pankin korkokatteeksi muodostui 2 371 tuhatta euroa (2 385). Korkokate pieneni 0,6 prosentilla edelliseen tilikauteen verrattuna.

Korkotuottojen määrä oli 2 814 tuhatta euroa (3 019), jossa vähennystä edellisvuodesta oli 6,8 prosenttia. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 443 tuhatta euroa (635). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 30,2 prosenttia. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 1 438 tuhatta euroa (1 368). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 1 756 tuhatta euroa (1 692) ja palkkiokulujen 318 tuhatta euroa (324). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 685 tuhatta euroa (623), josta välitetyistä kiinnitysluottopankin luotoista saadut palkkiot olivat 298 tuhatta euroa (276) ja muista välitetyistä tuotteista 388 tuhatta euroa (347). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 257 tuhatta euroa (308), palkkiot maksuliikenteestä 682 tuhatta euroa (641), palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 63 tuhatta euroa (62) ja palkkiot takauksista 23 tuhatta euroa (21). Palkkiotuottojen kasvuun vaikuttivat mm. kiinnitysluottopankin luottojen välittäminen ja säästämisen, sijoittamisen ja varainhoidon tuotteiden myynnin kehitys. Palkkiokulut pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna 2,0 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui 41 tuhatta euroa (186). Erään sisältyi tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen realisoitumattomia arvostusvoittoja ja –tappioita 40 tuhatta euroa (161).

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään -29 tuhatta euroa (210). Saadut osingot olivat 17 tuhatta euroa (63), jossa vähennystä edellisvuoteen oli 46 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoiksi muodostui -122 tuhatta euroa (-4). Ero, 118 tuhatta euroa, johtui pääosin sijoituskiinteistön myyntitappiosta. Liiketoiminnan muut tuotot vähenivät 49,9 prosentilla 76 tuhanteen euroon (151).

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 1 144 tuhatta euroa (1 412), mikä oli 19,0 prosenttia (tai 268 tuhatta euroa) pienempi kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen vähennys johtui henkilöstöön kohdistuneista muutoksista.

Muut hallintokulut kasvoivat 4,1 prosenttia, 1 516 tuhanteen euroon (1 456). Kulujen nousu johtui mm. jatkuvien ja ostettujen palvelujen määrän kasvusta. Muut kulut, 896 tuhatta euroa (1 033), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 229 tuhatta euroa (215). Liiketoiminnan muut kulut pienenevät 18,4 prosenttia, 667 tuhanteen euroon (817). Kulujen vähentyminen johtui mm. edellisenä vuonna yhdistyneiden konttorien kuluvähennyksistä.

Koronaviruspandemia on vaikuttanut negatiivisesti Ylihärmän Säästöpankin luottosalkun näkymiin ja kasvattanut odotettavissa olevia luottotappioita. Ylihärmän Säästöpankki on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytettävät neljä makrotalouden skenaariota marraskuussa. Skenaarioissa käytettyjä makrotalouden muuttujia tai eri skenaarioille määritettyjä painotuksia ei ole muutettu. Tilikaudella vallinnut poikkeuksellinen epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentynyt ennustuskyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä. Keväällä myönnetty lyhennysvaat ovat pääsääntöisesti päättyneet syys-lokakuussa ja niistä merkittävää osaa ei ole jatkettu. Lainahoitojoustojen määrä on säilynyt vakaana.

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli 147 tuhatta euroa (-130). Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja takauksista olivat -291 tuhatta euroa (-160). Toteutuneita luottotappioita kirjattiin tilikaudella 438 tuhatta euroa (30).

Taseen tappiota koskeva odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä lainoista ja saamisista oli tilikauden lopussa 1002 tuhatta euroa (31.12.2019: 1301), eli 0,75 % (31.12.2019 0,96 %) prosenttia lainoista ja saamisista.

Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät kohtuullisina.

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2020 aikana 2,4 prosenttia ja oli vuoden lopussa 174 192 tuhatta euroa (170 102). Taseessa olevien luottojen määrä oli 133 073 tuhatta euroa. Luottojen keskikorko oli 1,9 prosenttia. Talletusten määrä oli 154 340 tuhatta euroa ja niiden keskikorko 0,2 prosenttia.

Ylihärmän Säästöpankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019	Muutos-% **)	31.12.2018	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	133 073	133 927	-0,6	137 202	-2,4
Luotot	133 073	133 927	-0,6	137 202	-2,4
Sijoitukset	39 313	32 946	19,3	26 607	23,8
Saamiset luottolaitoksilta	24 029	19 342	24,2	17 063	13,4
Saamistodistukset	7 144	5 390	32,5	0	...
Osakkeet ja osuudet	6 958	6 827	1,9	8 102	-15,7
Kiinteistöt	1 182	1 386	-14,7	1 442	-3,8
Yleisön talletukset *)	154 340	143 054	7,9	137 928	3,7
Velat luottolaitoksille	7	5 218	-99,9	8 548	-39,0
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 500	6 000	-41,7	8 000	-25,0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	3 500	6 000	-41,7	8 000	-25,0
Oma pääoma	10 707	10 460	2,4	9 948	5,1
Tilinpäätössiirtojen kertymä	4 295	4 330	-0,8	4 330	0,0
ROA %	0,0	0,2		-0,3	
Omavaraisuusaste	8,1	8,2		7,9	
Vakavaraisuussuhde	18,52 %	19,60 %		19,11 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2020-2019					
***) Muutos 2019-2018					

Luotonanto

Ylihärmän Säästöpankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 162 328 tuhatta euroa (164 417). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 133 073 tuhatta euroa (133 927) sekä pankin välittämät Sp-Kiinnitysluottopankin luotot, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 29 255 tuhatta euroa (30 489).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 30 702 tuhatta euroa. Luotonannon nettovähennys oli 2 088 tuhatta euroa eli 1,3 prosenttia.

Luotonannon kehitykseen vaikutti maltillinen luottokysyntä.

Järjestämättömien saamisten määrä väheni edellisvuodesta.

Yli 90 päivää erääntyneet saamiset olivat vuoden lopussa 1 367 tuhatta euroa (2 079) eli 712 tuhatta euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Lisäksi pankilla oli nollakorkoisia saamisia 254 tuhatta euroa (221). Yli 90 päivää erääntyneet ja nollakorkoiset saamiset yhteensä olivat 1,2 prosenttia (1,7) taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä ja 1,0 prosenttia (1,4) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Lisäksi lainanhoitojoustolliset saamiset olivat 5 148 tuhatta euroa (736). Lainanhoitojoustolliset saamiset ovat saamisia, joiden lainaehdot on neuvoteltu uudelleen tai asiakkaan rahoitusta on järjestelty heikentyneen maksukykyyn johdosta.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 994 tuhatta euroa (1 054) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 4 573 tuhatta euroa (3 434) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.6.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 24 029 tuhatta euroa (19 342). Määrä oli 4 686 tuhatta euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 7 144 tuhatta euroa (5 390), mikä on 32,5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 6 958 tuhatta euroa (6 827). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 5 415 tuhatta euroa (5 225) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 1 543 tuhatta euroa (1 602). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 1 182 tuhatta euroa (1 386). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 1 073 tuhatta euroa (1 173) ja sijoituskiinteistöjen arvo 109 tuhatta euroa (214). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.6.

Vuoden 2020 aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöyhteisöjen osakkeita 184 tuhannen euron arvosta. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 111 tuhannen euron nettomääräistä myyntitappiota.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 154 340 tuhatta euroa (143 054). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 11 286 tuhatta euroa eli 7,9 prosenttia.

Talletukset käyttely- ja säästämisileillä kasvoivat vuoden aikana 23 124 tuhatta euroa eli 21,5 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 130 869 tuhatta euroa (107 745). Sijoittamis- ja asuntosäästö-palkkiotilien vähennys oli 11 838 tuhatta euroa eli 33,5 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 23 470 tuhatta euroa (35 308).

Muutokseen vaikuttivat mm. syksyllä erääntyneet debentuurilainat ja asiakastalletusten lisääntyminen.

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, joita ovat sijoitustodistukset, joukkovelkakirjalainat sekä debentuurit, joilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla veloilla.

Velat luottolaitoksille olivat 7 tuhatta euroa (5 218).

Pankki ei laskenut vuoden aikana liikkeeseen uusia velkakirjalainoja. Tilikauden päättyessä liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä pankin taseessa oli yhteensä 3 500 tuhatta euroa (6 000), josta debentuurilainoja 3 500 tuhatta euroa.

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 10 707 tuhatta euroa (10 460). Muutosta edelliseen tilikauteen verrattuna oli 247 tuhatta euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 211 tuhatta euroa (24). Määrä koostui käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen käyvän arvon ja odotettujen luottotappioiden muutoksesta 211 tuhatta euroa.

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 4 295 tuhatta euroa (4 330), josta luottotappiovaraus oli 4 295 tuhatta euroa (4 330). Vuonna 2020 luottotappiovarausta purettiin -35 tuhatta euroa (purettiin 0 tuhatta euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 3,6 prosenttia saamisista. Varauksesta 843 tuhatta euroa on siirretty vararahastoon.

Keskinäinen vastuu

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankkiliitto osk toimii Yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja sitoumuksista yhteenliittymälain mukaisesti. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälain mukaisesti tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan yhteenliittymälain säädetyin perustein keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena, taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus yhteenliittymälain mukaisesti valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperusteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on oikeus vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettavaksi näiden Yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Talletussuoja

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaan talletuspankilla on velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään ja maksaa talletussuojamaksua. Talletussuoja korvaa tallettajien varat, jos ne eivät ole käytettävissä luottolaitoksen jouduttua pysyviin maksuvaikeuksiin. Korvaus on enimmillään 100.000 euroa yhtä luottolaitosta kohden. Samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä luottolaitoksena. Tämä tarkoittaa, että yhdessä tai useammassa yhteenliittymään kuuluvassa talletuspankissa olevat varat korvataan yhteensä 100.000 euron enimmäismäärään asti. Säästöpankkien yhteenliittymä on tässä tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymä. Pankin talletussuojamaksu oli tilikaudella 68 tuhatta euroa.

Sijoittajien turva

Ylihärmän Säästöpankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäsenenä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen. Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa pankin toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuudenhallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskiin, sijoitussalkun markkinariskiin ja liiketoimintariskiin. Sisäisessä arviointiprosessissa pankki arvioi pääomanmäärän, joka riittää kattamaan myös Pilari 1 ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuudenhallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia pankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentelemiseen, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan pankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuudenhallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Pankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääomanjatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattutoimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari 1 pääomavaateet

Pankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat kiinteistövakuudellisista saamisista, yrityssaamisista ja vähittäissaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille.

Omat varat ja vakavaraisuustunnusluvut

Pankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1 lisäpääomavaatimus ja
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1 lisäpääomavaatimukset.

Finanssivalvonnan 4.7.2019 tekemä päätös uudesta pilari 2 pääomavaatimuksesta tuli voimaan 31.3.2020, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymälle asetettu pilari 2 pääomavaatimus nousi 0,5 prosentista 1,25 prosenttiin. Vaatimuksen määrä perustuu EKP:n LSI-pankkeja koskevaan SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) -metologiaan, jossa lisäpääomavaadeprosentti perustuu valvojan arvion kokonaisarvosanaan. Lisäpääomavaatimus tulee täyttää ydinpääomalla, koskee Säästöpankkien yhteenliittymää ja on voimassa enintään kolme vuotta 31.3.2023 asti.

Suomessa makrovakaupoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, joka kuulee ennen päätöstään Suomen Pankkia, valtiovarainministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Päätöksenteko makrovakaupoliittisten käytöstä tapahtuu neljännesvuosittain, pois lukien ns. O-SII –puskuri, kiinteistövakuudellisten luottojen vähimmäisriskipainot (CRR:n artikla 124), järjestelmäriskipuskuri ja sisäisten mallien vähimmäistappio-osuus (CRR:n artikla 164), joiden osalta päätökset on tehtävä vähintään kerran vuodessa.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 6.4.2020 järjestelmäriskipuskurin poistamisesta suomalaisilta luottolaitoksilta, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus aleni 1 prosenttiyksikköä. Finanssivalvonnan päätöksen tavoitteena on lieventää koronaviruspandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimarkkinoiden vakauteen sekä edistää luottolaitosten kykyä rahoittaa taloutta.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 29.6.2020 muuttaa enimmäisluototussuhdetta niin, että muiden kuin ensiasunnon ostajien enimmäisluototussuhde palautetaan lakisääteiselle perustasolle 90 %: iin. Finanssivalvonta ei asettanut vuonna 2020 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuuihin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on myöntänyt Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Ylihärmän Säästöpankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosittain tehtävässä osavuositiedot julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Vuonna 2021 merkittävimmät vakavaraisuuteen vaikuttavat sääntelymuutokset ovat uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen päivitykset (CRR2). Aiempaa laajemman maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto tulee kasvattamaan riskipainotettujen saamisten yhteismäärää 1.1.2021 alkaen. Sitova 3 %:n vaade vähimmäisvähimmäisomavaraisuusasteelle ja pysyvän varainhankinnan (NSFR) 100 %:n vähimmäisvaade tulevat voimaan 28.6.2021 osana vakavaraisuusasetuksen päivityksiä. Lisäksi CRR2 sisältää muutoksia muun muassa sijoitusrahastosijoitusten, johdannaisten ja pk-yritysluotonanon vakavaraisuusvaatimuksiin.

Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta. Säästöpankkiryhmän Pilari III raportti ja tilinpäätös on luettavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Ylihärmän Säästöpankin omat varat yhteensä olivat 14 689 tuhatta euroa (15 570), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 8 328 tuhatta euroa (8 353). Ydinpääoma (CET1) määrä oli 13 437 tuhatta euroa. Ensisijaisten omien varojen määrä oli 13 437 tuhatta euroa (13 221). Toissijaiset omat varat olivat 1 252 tuhatta euroa (2 349).

Säästöpankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen.

Ylihärmän Säästöpankin vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla vaikka pankin vakavaraisuussuhde laski 1,08 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 18,52 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 16,95 % (16,64%).

	31.12.2020	31.12.2019
Omat varat (1000 euroa)		
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	14 139	13 920
Vähennykset ydinpääomasta	-702	-699
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	13 437	13 221
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	13 437	13 221
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	1 252	2 349
Vähennykset toissijaisesta pääomasta		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	1 252	2 349
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	14 689	15 570
Riskipainotetut erät yhteensä	79 298	79 435
josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus	72 104	72 423

josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	-	-
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	7 194	7 011

Vakavaraisuustunnusluvut

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	16,95 %	16,64 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	16,95 %	16,64 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,52 %	19,60 %

Pääomavaatimus (1000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Omat varat	14 689	15 570
Pääomavaatimus yhteensä*	8 328	8 353
Pääomapuskuri	6 361	7 217

- Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8%, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisöpääomavaatimuksesta 2,5%, ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisöpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 7,64 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu voimassa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuisiin. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

	2020	2019
Ensisijainen pääoma	13 437	13 221
Vastuiden kokonaismäärä	175 817	171 579
Vähimmäisomavaraisuusaste	7,64 %	7,71 %

Säästöpankkiryhmän Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N.o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten- ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakaussvirasto (Laki rahoitusvakaussvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakaussvirasto asetti syyskuussa 2019 Säästöpankkien yhteenliittymälle vaatimuksen alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (MREL-vaade) ja se astui voimaan heti. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin, Sp-Keskuspankkiin tai Sp-Kiinnitysluottopankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 –tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakaussvirasto päätti, että Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL -vaade on 10,3 prosenttia velkojen ja omien varojen yhteismäärästä.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seurantaa. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittamiselle ja riskien rajaamiselle pankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä pankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa pankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa pankin operatiivista toimintaa. Pankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskeeseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioiden pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskialueille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitettujen järjestelmien sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance –toiminnon tavoitteena on varmistaa, että pankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance – toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Pankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Pankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Pankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Luottoriski- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaissopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä, takauksista.

Säästöpankkiryhmässä pankkitoiminnan keskeiset asiakasryhmät ovat henkilöasiakkaat, yritysasiakkaat sekä maatilayrittäjät ja muut pienyritykset. Pankkitoiminnan varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina Säästöpankkien asiakkaille.

Pankin hallitus ohjaa pankin luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla muilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla. Keskusyhteisön riskienvalvonta valvoo, että jäsenluottolaitokset noudattavat näitä periaatteita.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vaka-
varaisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja
luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon
suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja mikro – ja pienet yritykset,
elinkeinoharjoittajat sekä maa – ja metsätalousasiakkaat. Pankin varainhankinnasta pääosa on
myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elin-
keinoharjoittajien yhteinen osuus on noin 62,2 % (61,2 %). Maaseutuyrittäjien osuus taseessa
olevista luotoista on 17,4 % (17,6 %) ja muiden 20,4 % (21,2 %). Valtaosa, 67,5 % (66,8 %),
pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Asiakkaiden luottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseuran-
taan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan
riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen
luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteis-
selle hinnoittelulle.

Yksityisasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi perustuu paikallisen säästöpankin hyvään asia-
kastuntemukseen sekä arvioon asiakkaan maksukykyä. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti
asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen,
hakemuksen luottoluokitus ja vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskipe-
rusteiselle hinnoittelulle.

IFRS 9 -standardin myötä luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Yksityisasiakkaiden luokitukset
ovat pääsääntöisesti hyviä. Yksityisasiakaskannan riskiluokitukset ovat parantuneet 2020 ai-
kana.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asia-
kasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Yrityisasiakkaiden luotonmyönnössä
asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky,
kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopää-
töksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Lisäksi selvitetään aiotun investoinnin
vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan. Elinkeinoharjoittajat ja toiminimet hoidetaan pää-
sääntöisesti yksityisasiakkaina. Erityistä osaamista vaativa asiakas voidaan tapauskohtaisesti
siirtää hoidettavaksi yritysasiakkaaksi. Yrityisasiakkaana hoidetaan osakeyhtiömuotoisia yrityk-
siä, avoimia ja kommandiittiyhtiöitä, yhteisöjä ja julkisyhtiöitä.

IFRS 9 standardin mukaisesti luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Maa- ja metsätalousasiakkaiden
luottojen suhteellinen osuus yritysasiakkaiden luottokannasta on merkittävä, mutta osuus ei ole
kasvanut vuoden 2020 aikana. Myös yritysasiakaskannan riskiluokitukset ja odotettavissa ole-
vien luottotappioiden määrä on pysynyt edellisvuoden tasolla.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuk-
sia pankin johdolle, johtoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään
pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään
kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja
maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymi-
seen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti
käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toi-
mialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuo-
tojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää. Arvostus-
prosentit ovat varovaisesti määriteltyjä enimmäisrajoja kullekin vakuuslajille. Vakuuden käyvän
arvon arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen arvioon.

Luottoriskiä arvioidaan ja mitataan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä, odotettavissa olevia luottotappioita, ongelmasaamisia ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista, maksuviiveistä, odotettavissa olevista luottotappiosta, ongelmasaamisista ja järjestämättömistä luotoista. Luottosalkun keskittymiä seurataan asiakkaittain ja toimialoitain ja raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen näiden lisäksi myös luottoluokittain.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisia, viivästyneiden maksujen, lainahoitajoustoja ja järjestämättömiä saamisia seurataan säännöllisesti. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan vastuita, joissa asiakas on luokiteltu maksukyvyttömäksi joko yli 90 päivää erääntyneiden merkittävien saamisten vuoksi tai muista syistä pidetään epätodennäköisenä, että asiakas selviäisi velvoitteistaan.

Viivästyneillä maksuilla tarkoitetaan sitä, että asiakkaan saatavat ovat rästissä 1-3 kuukautta, samalla asiakas on jo ns. potentiaalinen ongelma-asiakas. Pankin viivästyneet saamiset kasvoivat edellistä vuodesta ja olivat noin 2,12 prosenttia (0,47) luottokannasta. Covid-19 pandemialla ei vuoden 2020 aikana ollut merkittävää vaikutusta maksuviiveisiin keväällä myönnettyjen lyhennysvapaitten takia, jotka kattoivat koko toimialan.

Järjestämätön saaminen on yli 90 pv erääntyneenä saamisena raportoitu jäljellä oleva pääoma saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Pankin järjestämättömät saamiset vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,41 prosenttia ja olivat vuoden lopussa 0,84 % luottokannasta. Järjestämättömien saamisten määrä pysyi vuoden 2020 maltillisella tasolla keväällä myönnettyjen lyhennysvapaiden johdosta. Keskimääräinen maturiteetti lyhennysvapailta oli 7 kuukautta ja merkittävää osaa vuoden 2020 lopussa erääntyneistä lyhennysvapaista ei enää jatkettu.

Järjestämättömien määritelmä ja määrä tulee kasvamaan vuoden 2021 aikana, kun Säästöpankkiryhmään kuuluvat luottolaitokset tulevat noudattamaan EU 2018/171 mukaisesti määriteltyjä kynnysarvoja maksukyvyttömyyden määrittelyssä 1.1.2021 alkaen.

Lainanhoitajoustoina raportoidaan saamiset, joiden ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvyistä johtuen. Uudelleen neuvoteltujen saamisten lainaehtoja on helpotettu asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuen esimerkiksi myöntämällä lyhennysvapaa, jonka kesto on 6-12 kuukautta. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys lainaehtoihin lyhennysvapaan tai luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainanhoitajoustojen myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä. Pankin lainanhoitajoustoollisia saamisia oli yhteensä 5 148 tuhatta euroa (736 tuhatta euroa).

Arvonalentuminen ja odotettavissa olevat luottotappiot on kuvattu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

Luotonannon keskittymäriskit

Luotonannon riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria määriä luottoja ja muita vastuita seuraaville tahoille:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vastapuolista ja niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan

- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama.

Yksittäisen jäsenluottolaitoksen yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Pankilla oli 5 kappaletta sellaisia asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostaan ja riskinkantokykyyn nähden kohtuullisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että pankki ei pysty suoriutumaan nykyisistä tai tulevista odotetuista ja odottamattomista kassavirtausten ollenkaan tai vahingoittamatta merkittävästi pankin taloudellista asemaa. Pankin liiketoiminta on talletuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana on pankin asiakkailtaan vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan kohdeasiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Hallituksella on kokonaisvastuu likviditeettiriskistrategiasta, riskinotto-tason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja muun ohjeistuksen sekä asettaa likviditeettiriskin seurannalle limiitit ja muut seurantarajat.

Ylihärmän Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan sekä tarvittaessa Säästöpankkien Keskuspankin kautta haetulla tukumarkkinarahoituksella. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 9 000 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on säilyttää jälleenrahoituksensa maturiteetti riittävän pitkänä kestävässä vuodenkin mittaisen markkinahäiriön ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki on saanut Säästöpankkiliitto osk:lta luvan olla soveltamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Pankki pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat erittäin likvideihin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin Säästöpankkien Keskuspankissa. Pankin taseessa olevista luotoista on 18,2 % (16,2 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2020 aikana pankin rahoitusasema oli ennallaan.

Markkinariski

Pankkitoiminnan markkinariskejä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan yleisesti markkinahintojen muutoksen aiheuttamaa vaikutusta rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvoon. Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski.

Pankin liiketoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti (ns. trading -toiminta). Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseen. Pankilla voi olla EU:n vakavaraisuusasetuksen 94 artiklassa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto. Määritelmän mukaisesti luottolaitoksen tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin eriin sisältyvän kaupankäyntivarastoon liittyvän liiketoiminnan koko on kuukausittain kuukauden viimeisen päivän tietoja käyttäen tehtävän arvioinnin perusteella enintään 5 % laitoksen kokonaisvaroista ja enintään 50 milj. euroa. Pankilla ei ole pientä kaupankäyntivarastoa.

Sijoitus- ja likviditeettisalkku

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistussien arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuusluokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Pankin hallitukselle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet. Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, vastapuolittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, vastapuolittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakehintojen muutosten vaikutusta. Osakeriskiä syntyy pääsääntöisesti jäsenluottolaitosten likviditeetti- ja sijoitussalkuista.

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Valuuttariskiä voi syntyä vähäisessä määrin lähinnä sijoitussalkun sijoitusrahasto-omistuksista ja valuuttakassan kautta. Pankin ottolainauksessa tai likviditeettipuskurissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Pankin valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Hyödykeriskillä tarkoitetaan hyödykehintojen muutosten vaikutusta. Pankin liiketoimintaan mukaan lukien sijoitustoiminta ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

Markkinariskien hallinta

Markkinariskien mittaamiselle ja seurannalle on asetettu limiitit ja muut seurantarajat. Keskeinen rahoitustaseen sisältämien markkinariskien mittaamisen ja seurannan väline on pankin vakavaraisuuden hallintaprosessi, jossa rahoitustaseeseen markkinariskeille varataan pääomaa sekä normaalissa että stressiskenaariossa.

Rahoitustaseen korkoriski

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Pankin liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy pankin rahoitustaseesta, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitussalkuista. Pankin kaupankäyntivarasto ovat vakavaraisuusasetuksessa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto, jonka korkoriskipositio ovat vähäinen.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tuloarvoriiski).

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin

vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Pankilla on mahdollisuus, hallituksen niin erikseen päättäessä, tehdä ja käyttää korkokatteen suojaamiseksi korkojohdannaisia.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen korkokatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2020 +19,3/-14,6 prosenttia vuoden 2020 korkokatteesta. Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2020 +19,3/-14,6 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti +51,4/-24,8 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistö-sijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on vähäinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.6 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 1 212 tuhatta euroa (1 331). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma väheni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 109 (228) tuhatta euroa, mikä on 0,06 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Pankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliiketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinottotason linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi pankin jatkuvuussuunnitelmalla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Pankkitoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin äänivaltaiset tallettajat oli kutsuttu 3.11.2020 pidettävään säästöpankkikokoukseen, mutta kokouksessa ei ollut osanottajia, joten äänivaltaisten tallettajien edustajia isäntien syyskokoukseen ei tullut valituksi.

Ylihärmän Säästöpankin isäntiin kuuluu 45 isäntää. Isäntien puheenjohtajana on toiminut tuotantopäällikkö Timo Mäkinen ja varapuheenjohtajana maanviljelijä/yrittäjä Timo Ikola. Kevätkokouksessa isännät vahvistivat vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myönsivät vastuuvapauden pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin tilikauden voitosta 293 844,81 euroa päätettiin siirtää 289 844,81 euroa pankin vapaan oman pääoman rahastoon ja jakaa 4 000,00 euroa yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Isäntien syyskokouksessa päätettiin henkilövalinnoista. Erovuorossa olevat isännät valittiin uudelleen. Myös oma-aloitteisesti pankin isännistä eronneen ja ikänsä puolesta eroikään tulleen sijaan jäljellä olevaksi kaudeksi 2021-2022 päätettiin valita uudet isännät. Isäntien määrä on siten 45 isäntää vuodeksi 2021. Isäntien puheenjohtajana jatkaa Timo Mäkinen ja varapuheenjohtajana Timo Ikola. Pankin hallituksen erovuoroiset jäsenet päätettiin valita uudelleen. Ylihärmän Säästöpankin tilejä ja hallintoa valittiin tarkastamaan KHT-yhteisö Ernst & Young Oy (EY) vastuunalaisena tilintarkastajana KHT Kristian Berg, sekä varatilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy.

Ylihärmän Säästöpankin hallitukseen kuuluu 7 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Esa Kankaanpää ja varapuheenjohtajana Jorma Lammi sekä toimitusjohtajana Lasse Solakari. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut pankinjohtaja Ari Lepistö. Hallitus kokoontui vuoden aikana 19 kertaa.

Pankkia 6 vuotta ansiokkaasti johtanut toimitusjohtaja Jarmo Rinta siirtyi 1.5.2020 ansaitulle va-palle ennen eläkkeelle jäämistään 1.9.2020.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Kankaanpää Esa	tuntiopettaja/yrittäjä	2012
Ekola Juhani	suunnittelupäällikkö, eläk.	2012
Hakala Panu	huoltopäällikkö	2012
Kallio Päivi	tilitoimistoyrittäjä	2015
Kujanpää Anne	henkilöstösuunnittelija	2014
Lammi Jorma	maanviljelijä/yrittäjä, eläk.	2001
Markko Heikki	ammattiautoilija/yrittäjä	2017

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 19 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 19 (23) ja osa-aikaisia 0 (0) henkilöä. Henkilömäärä laski vuoden aikana 4 henkilöllä. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 45 vuotta. Pankki kouluttaa jatkuvasti henkilökuntaansa ajankohtais- ja erityisosaamisen kehittämiskoulutuksilla sekä ryhmän järjestämällä Teams-tietoiskuilla. Henkilöstöä rohkaistaan osallistumaan mm. RAVA-, APV1-, APV2-, JET- JA MBA-koulutuksiin. Henkilökunnan koulutukseen käytetyt varat olivat n. 11 000 euroa.

Pankin tilintarkastajana on toiminut KHT-yhteisö Ernst & Young Oy (EY) vastuunalaisena tilintarkastajanaan Kristian Berg, KHT. Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen. Sisäisenä tarkastajana on toiminut Säästöpankkiryhmän Sisäinen tarkastus. Pankin vastuutarkastajana on toiminut sisäisen tarkastuksen johtaja KTM Tuomas Angervo.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Säästöpankin hallintoa hoitavat isännät, jotka ovat tallettajien edustajia. Säästöpankkikokouksessa valitut tallettajien edustajat ja isännät valitsevat isäntien syyskokouksessa isännät. Isäntien tehtävänä on valita pankin hallituksen jäsenet, vahvistaa pankin toimintaa koskevat säännöt ja yleiset ohjeet sekä käsitellä pankin tilinpäätös ja vastuuvapauden myöntäminen.

Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Hallituksen tehtävänä on päättää merkittävimmistä pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan valitsee hallitus.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Säästöpankin henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä soveltuvin osin Hallinnointikoodi Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 8 luvun säännöksiä ja säästöpankkien yhteenliittymän palkitsemisen periaatteita. Lisäksi palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.

Ylihärmän Säästöpankissa ei kuitenkaan sovelleta luottolaitostoimintaa koskevan lain 8 luvun 9, 11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei ylitä 50.000 euroa. Muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei myöskään ylitä 100 %:a palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi. Säästöpankissa palkitsemisjärjestelmä nähdään laajana kokonaisuutena, jolla tuetaan henkilöstön motivaatiota ja työtyytyväisyyttä. Sen avulla ohjataan toimintaa kohti yhteisiä tavoitteita. Palkitsemisjärjestelmä sisältää osioita rahallisesta palkitsemisesta ja muista palkitsemisen muodoista, kuten ammatillisen osaamisen ylläpidosta ja kehittämisestä. Rahallinen palkitseminen on siis vain yksi osa kokonaisuutta ja painoarvoa asetetaan myös muihin palkitsemisen keinoihin.

Palkitsemisjärjestelmä on yhdenmukainen pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää pankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen sekä isäntien jäsenille maksetaan kokouskohtainen palkkio. Hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja saavat kokouspalkkion lisäksi vuosipalkkion. Pankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle voidaan maksaa enintään 2.000 euron määrä asetettujen

tavoitteiden saavuttamisesta. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Osalla pankin henkilökunnasta on lisäeläkkeitä, jotka mahdollistavat kyseisten henkilöiden siirtymisen eläkkeelle lakisääteistä eläkeikää nuorempana. Eläkkeellesiirtymisaika on näissä sopimuksissa 62 - 65 vuoden välillä.

Säästöpankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä. Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, jonka ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua jäsenluottolaitokselle tai yhtiölle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), ja jos hänelle aiotaan maksaa yli 50.000 vuosipalkkio, noudatetaan luottolaitoslaisissa määritettyä muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkäämistä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on säästöpankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on luettavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen. Pankin kirjanpito hoidetaan Figure Taloushallinto Oy:ssä, jonka osakekannan Säästöpankkiliitto osk omistaa tasaosuuksin kolmen muun pankkiryhmän kanssa. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja sekä rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää.

Yhteiskuntavastuu

Ylihärmän Säästöpankin tiedot yhteiskuntavastuusta sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistavaan vastuullisuusraporttiin. Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on määritelty Säästöpankkiryhmän hallinnointiperiaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkien yhteenliittymän hallinnointiperiaatteita samoin kuin muita yhteenliittymän sisäisiä ohjeita. Hallinnointiperiaatteissa määritellään myös Säästöpankkiryhmän yhteiskuntavastuu. Hallinnointiperiaatteissa määritelty yhteiskuntavastuu pitää sisällään taloudellisen vastuun, sosiaalisen vastuun, yhteisön hyvinvoinnin edistämisen sekä ympäristövastuun. Lisätietoja Säästöpankkiryhmän vastuullisuudesta sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistava vastuullisuusraportti löytyy sivuilta www.saastopankki.fi.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2021

Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2021 aikana. Pankin tuloskehityksen arvioidaan parantuvan vuoden 2020 tasosta, vaikka korkotasossa ei tapahtuisi muutoksia. Mikäli korkotaso nousee lievästi, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Voimakas korkotason nousu voi kuitenkin aiheuttaa arvonalentumistappioiden lisääntymisen. Kilpailutilanteen pysyessä kireänä pankin saamat marginaalit voivat laskea, jolla voi olla pankin tulosta heikentävä vaikutus.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Ylihärmän Säästöpankin voitonjakokelpoiset varat ovat 9 652 253,32 euroa, josta tilikauden voitto on 63 737,89 euroa.

Hallitus ehdottaa isäntien kokoukselle, että tilikauden voitto käytetään seuraavasti:

- siirretään vapaan oman pääoman rahastoon	59 737,89 euroa
- käytetään yleishyödyllisiin tarkoituksiin	4 000,00 euroa
Yhteensä	<u>63 737,89 euroa</u>

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näemyksen mukaan pankin maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista
hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut $\times 100$
Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot
+ arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien
rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen
nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{tilinpäätös-}$
 $\text{siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla}$
 $\text{vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$

Koko pääoman tuotto (ROA)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$

Omavaraisuusaste

$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiiirtojen kertymä}$
 $\text{laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$

Vakavaraisuussuhde

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100\%$

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} \times 100$

Vähimmäisomavaraisuusaste

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma yhteensä}}{\text{Vastuut yhteensä}} \times 100$

Tilinpäätös

Ylihärmän Säästöpankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2020 eur	1.1. - 31.12.2019 eur
Korkotuotot	(2.1)	2 813 681,16	3 019 398,96
Korkokulut	(2.1)	-442 993,65	-634 587,77
KORKOKATE		<hr/> 2 370 687,51	<hr/> 2 384 811,19
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.2)	17 109,79	62 802,07
Palkkiotuotot	(2.3)	1 756 039,16	1 692 308,14
Palkkiokulut	(2.3)	-317 696,07	-324 149,27
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(2.4)	40 849,81	185 732,77
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.5)	-121 735,66	-3 894,47
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.6)	75 827,91	151 253,63
Hallintokulut		-2 659 548,97	-2 867 172,46
Henkilöstökulut	(2.7)	-1 143 636,63	-1 411 508,76
Muut hallintokulut	(2.8)	-1 515 912,34	-1 455 663,70
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(2.9)	-228 825,32	-215 236,51
Liiketoiminnan muut kulut	(2.6)	-666 942,95	-817 430,20
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenuun kirjattavista rahoitusvaroista	(2.10)	-147 107,68	129 534,80
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	(2.10)	-67 640,27	-24 814,70
LIIKEVOITTO		<hr/> 51 017,26	<hr/> 353 744,99
Tilinpäätössiirrot		35 000,00	0,00
Tuloverot		-22 279,37	-59 900,18
VARSAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		<hr/> 63 737,89	<hr/> 293 844,81
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		<hr/> 63 737,89	<hr/> 293 844,81

Ylihärmän Säästöpankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2020	31.12.2019
		eur	eur
Käteiset varat		451 110,32	376 263,08
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		5 928 930,00	4 696 190,00
Saamiset luottolaitoksilta	(1.1)	24 028 576,95	19 342 282,58
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.1)	133 073 205,71	133 927 142,09
Saamistodistukset	(1.2)	1 214 760,00	693 855,00
Muilta		1 214 760,00	693 855,00
Osakkeet ja osuudet	(1.3)	6 958 055,44	6 827 225,90
Aineettomat hyödykkeet	(1.5)	687 506,78	686 722,64
Aineelliset hyödykkeet	(1.6)	1 124 358,79	1 286 829,93
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet		109 239,18	183 661,22
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		928 664,78	998 732,84
Muut aineelliset hyödykkeet		86 454,83	104 435,87
Muut varat	(1.7)	122 083,41	1 602 396,80
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.8)	595 147,06	652 057,58
Laskennalliset verosaamiset	(1.16)	8 315,23	11 042,97
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>174 192 049,69</u>	<u>170 102 008,57</u>

VASTATTAVAA

		31.12.2020	31.12.2019
		eur	eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.10)	6 657,99	5 218 460,42
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.11)	154 339 766,12	143 053 596,34
Talletukset		154 339 766,12	143 053 596,34
Muut velat	(1.12)	817 724,43	451 921,33
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.14)	468 459,13	577 980,89
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	(1.15)	3 500 000,00	6 000 000,00
Laskennalliset verovelat	(1.16)	57 303,03	9 952,42
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>159 189 910,70</u>	<u>155 311 911,40</u>
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vapaaehtoiset varaukset		4 295 309,00	4 330 309,00
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		<u>4 295 309,00</u>	<u>4 330 309,00</u>
OMA PÄÄOMA (1.22)			
Peruspääoma		1 000,00	1 000,00
Muut sidotut rahastot		1 053 576,67	866 272,74
Vararahasto		842 721,85	842 721,85
Käyvän arvon rahasto		210 854,82	23 550,89
Vapaat rahastot		9 713 731,77	9 423 886,96
Muut rahastot		9 713 731,77	9 423 886,96
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		-125 216,34	-125 216,34
Tilikauden voitto (tappio)		63 737,89	293 844,81
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		<u>10 706 829,99</u>	<u>10 459 788,17</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u><u>174 192 049,69</u></u>	<u><u>170 102 008,57</u></u>

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

		31.12.2020	31.12.2019
		eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		994 083,34	1 054 242,54
Takaukset ja pantit		833 764,55	853 923,75
Muut		160 318,79	200 318,79
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		4 572 567,00	3 434 055,98
Muut		4 572 567,00	3 434 055,98

Ylihärmän Säästöpankin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2020 eur	1.1.-31.12.2019 eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	63 737,89	293 844,81
Tilikauden oikaisut	544 387,57	279 526,47
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-4 887 419,12	1 192 068,31
Saamistodistukset	-1 587 155,36	-5 385 421,09
Saamiset luottolaitoksilta	-5 567 309,80	-2 082 491,56
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	715 347,92	3 398 679,03
Osakkeet ja osuudet	59 400,83	2 710 523,51
Muut varat	1 492 297,29	2 550 778,42
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	6 304 835,50	1 716 499,56
Velat luottolaitoksille	-5 211 802,43	-3 329 903,18
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	11 286 169,78	5 100 296,82
Muut velat	230 468,15	-53 894,08
Maksetut tuloverot	43 988,15	35 072,64
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	2 069 529,99	3 517 011,79
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-190 230,37	-1 185 772,78
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-280 673,25	-178 665,72
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	100 000,00	20 000,00
Investointien rahavirta yhteensä	-370 903,62	-1 344 438,50
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-2 500 000,00	-2 000 000,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-4 000,00	-6 000,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 504 000,00	-2 006 000,00
Rahavarojen nettomuutos	-805 373,63	166 573,29
Rahavarat tilikauden alussa	16 407 781,78	16 241 208,49
Rahavarat tilikauden lopussa	15 602 408,15	16 407 781,78
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	451 110,32	376 263,08
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	15 151 297,83	16 031 518,70
Yhteensä	15 602 408,15	16 407 781,78
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	2 774 751,70	3 019 436,91
Maksetut korot	496 107,89	683 127,58
Saadut osingot	17 109,79	62 802,07
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	-35 000,00	0,00
Tuloslaskelman verot	22 279,37	59 900,18
Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot	214 747,95	-104 720,10
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	231 598,82	226 066,75
Muut oikaisut	110 761,43	98 279,64
Yhteensä	544 387,57	279 526,47

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Ylihärmän Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiointiin, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta kirjanpitolaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoinnista annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsenpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Yhdisteltyä tilinpäätöstä varten Säästöpankkiryhmässä sovelletaan yhtenäisiä tilinpäätösperiaatteita. Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Pankit laativat erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (76/2018) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernilla ei ole osakkuus- eikä yhteisyrityksiä.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat ja –velat

Ylihärmän Säästöpankki soveltaa rahoitusinstrumenttien kirjaamiseen ja arvostamiseen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardia. Suojaussuhteisiin, joissa suojauskohteena on rahoitusvarojen tai -velkojen muodostaman salkun käyvän arvon suojaaminen korkoriskiltä ("korkoriskin portfoliosuojaus"), Ylihärmän Säästöpankki jatkaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen standardin soveltamista.

Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen, kun yhteisöstä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukainen osto tai myynti kirjataan taseeseen tai taseesta pois kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan korkotuotoksi tai –kuluksi osana rahoitusvaran tai –velan efektiivistä korkoa.

Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely

Ylihärmän Säästöpankki luokittelee rahoitusvarat myöhempää arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettu hankintameno
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat.

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä perustuen liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevat pääomamäärän koron maksua.

Liiketoimintamallin arviointi

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka pankki hallinnoi rahoitusvarojensa rahavirtojen keräytämiseksi. Toisin sanoen liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointiajankohtana olleista odo- tuksista, tästä ei aiheudu tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokit- telua.

Rahavirtaominaisuuksien arviointi

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luon- netta.

Rahavirtaominaisuuksia arvioidessa käydään läpi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiselle lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Mikäli sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Jaksotettu hankintameno

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on arvostettava käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos molemmat seuraavat ehdot täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä rahoitusvaroja ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomaerän koron maksua.

Velkainstrumenttien osalta arvostus kirjanpidossa tehdään käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla ja odotettavissa olevalla luottotappiolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myytäessä saatu voitto tai tappio käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaessa kirjataan velkainstrumenttien osalta tulosvaikutteisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä pankki voi tehdä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Tällaiset sijoitukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisestä sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä realisoitumatonta voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa vaan siirto tehdään oman pääoman sisällä edellisten tilikausien voittovaroihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Kaikki sellaiset erät, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella

peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epä johdonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epä johdonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisesta erilaisilla perusteilla

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa rahavirtakriteereiden ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan pankissa instrumenttikohtaisesti, sen määrittämiseksi onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettyä tiettyä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

Rahoitusvarojen luokittelun muutokset

Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleen luokittelu tehdään vain silloin, kun Ylihärmän Säästöpankin rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudattamat liiketoimintamallit muuttuvat. Tällaisten muutosten odotetaan olevan erittäin harvinaisia, eikä Ylihärmän Säästöpankki ole tehnyt uudelleenluokitteluja kuluneella tilikaudella.

Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen

Kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleen neuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta IFRS 9:n mukaisesti, rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen ja tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai mikäli erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että pankki joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle "läpikulku"-järjestelyllä. Sopimusta voidaan pitää "läpikulku"-järjestelynä kun:
  - Velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
  - Alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai pitänyt näitä itsellään, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta silloin ja vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, toisin sanoen peruutettu, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tulosvaikutteisesti.

Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

Arvonalentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot

Ylihärmän Säästöpankki määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroille, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun

hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa laskentaan vaikuttava vaihe määräytyy rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella seuraavasti:

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheessa 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.
- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheessa 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.
- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheessa 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

Taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välisen luottoriskin muutosta arvioitaessa huomioidaan sellaiset asiaankuuluvat käytettävissä olevat tiedot, jotka ovat saatavissa ilman kohtuutonta työpanosta ja kustannuksia. Säästöpankkiryhmä käyttää luottoriskin muutoksen merkityksellisyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

- Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan olevan kasvanut merkittävästi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja siirtyy vaiheesta 2 vaiheeseen 3.
- Lainanhoitajousto: jos saatava ei ole järjestämätön, lainanhoitajoustomerkinä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja saatava siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitajousto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopimuksella on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitajousto, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- Maksukyvyttömyysmerkintä: Jos asiakas on todettu maksukyvyttömäksi, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja siirtyy vaiheeseen 3.

Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun on todennäköistä, ettei asiakas maksa sovittujen ehtojen mukaisia luottovelvoitteitaan täysimääräisesti ilman, että Ylihärmän Säästöpankki turvautuu toimiin, kuten esimerkiksi vakuuden realisointi, tai viimeistään silloin, kun maksu on viivästynyt yli 90 päivää. ECL-laskennassa käytetään samaa maksukyvyttömyyden määritelmää, joka Ylihärmän Säästöpankissa on käytössä luotonantosäännöissä.

Rahoitusvara voi palautua vaiheesta 2 tai 3 kun sen luottoriski on parantunut merkittävästi ja se on täyttänyt edellisen vaiheen kriteerit yhtäjaksoisesti siirtymälle määritetyn tarkkailujakson ajan. Siirryttäessä vaiheesta 2 vaiheeseen 1 tarkkailujakson pituus on 3 kuukautta ja siirryttäessä vaiheesta 3 vaiheeseen 2 tarkkailujakso on 12 kuukautta.

Ylihärmän Säästöpankki käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan pääsääntöisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia. Vähäriskisille luotoille, joita ovat luotot julkiselle sektorille tai rahoituslaitokselle ja valtion takaamat

opintolainat, laskenta tehdään Loss Rate mallilla ($\text{Loss Rate} \cdot \text{LGD} \cdot \text{EAD}$). Laskenta tehdään sopimuskohtaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD% (vain PD/LGD malli): maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- Loss Rate% (vain Loss Rate malli): vastapuolelle vakioitu prosentti, joka määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- LGD %: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä, huomioi sopimuksen käytävissä olevat vakuudet.
- EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä on vuositason keskiarvo, jossa huomioidaan sopimus- ja vuositasolle lasketut pääoman lyhennykset ja ennenaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille se on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettava odotettavissa oleva luottotappio. Efektiivisenä korkona käytetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle raportointipäivälle.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa neljää eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makroekonomisiin ennusteisiin. Laskennassa käytettävät skenaariot ovat perusskenaario, lievä taantuma, syvä taantuma ja optimistinen skenaario ja ne ovat samoja, joita käytetään muutoinkin Säästöpankkiryhmän taloudellisessa suunnittelussa. ECL laskennassa käytettävien skenaarioiden painotukset perustuvat johdon näkemykseen niiden toteutumisen todennäköisyydestä. Makroekonomiset ennusteet kattavat 5 vuotta, ja niissä on käytetty muun muassa seuraavia makroekonomisia tekijöitä: BKT:n kasvu, investointien kasvu, työttömyysaste, inflaatio, 3 kk ja 6 kk Euribor korot ja asuntojen hintaindeksi.

Ylihärmän Säästöpankki on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytettävät neljä makrotalouden skenaariota marraskuussa. Skenaarioissa käytettyjä makrotalouden muuttujia tai eri skenaarioille määritettyjä painotuksia ei ole muutettu.

Ylihärmän Säästöpankki käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaamisen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella vallinnut poikkeuksellinen epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentynyt ennustuskyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkittävyyttä.

Tilinpäätöshetkellä johdon harkintaan perustuvat oikaisut ovat kohdentuneet erityisesti vaiheessa 3 oleviin saataviin ja oikaisujen tarpeen ja määrän arvioimisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti seuraaviin odotettavissa olevan luottotappion määrään vaikuttaviin tekijöihin.

- Saatavaan kohdistettujen vakuuksien luonne ja arvo huomioiden alueellisen taloudellisen tilanteen vaikutus esimerkiksi asuinkiinteistöjen hintatasoon.
- Saatavien sopimuksenmukaisten rahavirtojen määrä ja ajoittuminen huomioiden saatavilla olevat vastapuolta koskevat tiedot, jotka eivät sisälly laskentamalliin. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi työllistymistä koskevat muutokset tai haettujen lyhennysvapaiden määrä ja kesto.

- Saatavan vastapuolen luottoriskin muutos, joka johtuu tekijöistä, kuten esimerkiksi liiketoimintaan tai työllisyyteen vaikuttavat pandemiasta johtuvat rajoitukset, jotka eivät sisälly laskentamalliin.

Luottokannan analyysin perusteella Ylihärän Säästöpankilla ei ole merkittäviä toimialakohtaisia riskikeskittymiä, joiden osalta mallien tuottamaa odotettavissa olevaa luottotappiota olisi tarpeen kasvattaa johdon harkintaan perustuvalla oikaisulla.

Luottokannan laadun tarkastelussa erityistä huomiota on kiinnitetty vaiheessa 3 oleviin saataviin sekä myönnettyjen lyhennysvapaiden määrään, toistuvuuteen ja kohdentumiseen. Keväällä myönnetty lyhennysvapaat ovat pääsääntöisesti päättyneet syys-lokakuussa ja niistä merkittävää osaa ei ole jatkettu. Lainahoitajousten määrä on säilynyt vakaana.

Odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen varaukseksi. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettavissa oleva luottotappio kirjataan oikaisemaan käyvän arvon rahastoa. Taseeseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset esitetään tuloslaskelman erässä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

Saamistodistusten arvonalentuminen

Säästöpankkiryhmä laskee saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot ostoeräkohtaisesti käyttämällä maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus ($PD * LGD * EAD$) mallia.

Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) perusteena käytetään Bloombergin tuottamia luottoluokituksia ja jos sitä ei ole saatavissa, ulkoisia luottoluokitustietoja, jotka konvertoidaan PD arvoiksi. Laskennassa käytetyt LGD arvot vastaavat tutkittuja historiallisia toteumia sijoituslajeittain, eikä niitä arvioida erikseen liikkeeseenlaskija- tai sijoituskohtaisesti.

Saamistodistusten luottoriskin merkittävää kasvua arvioidaan laadullisin ja määrällisin kriteerein. Sopimuksen luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi, kun sen PD kasvaa joko 2,5 kertaiseksi tai 10%- yksikköä, sille on tehty lainahoitajousto tai sillä on yli 30 päivän maksuviive. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset.

Toteutuneet luottotappiot

Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan. Lopulliseksi todetut luottotappiot kirjataan pois taseesta vastaeränä tuloslaskelman erä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista. Mahdolliset taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan oikaisuiksi tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon. Pankki ei sovelle luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti tuottoarvomenetelmää käyttäen. Kauppahintamenetelmää on käytetty etupäässä asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Vähimmäistuottovaateena on pidetty 6,5 %:n tuottoa. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 1.7.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimiitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorjoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kulumien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 20-40 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 3-5 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Peruspankkijärjestelmä –hankkeen kulut aktivoidaan taseeseen ja poisto-aika järjestelmän käyttöönoton jälkeen on 10 vuotta. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan 3-5 vuodessa.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa eikä konsernissa ole kirjattu muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseen pakollisiin varauksiin.

Verot

Pankin ja muiden yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonneuotuksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonneuotuksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonneuotuksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei yhtiötasolla ole kirjattu.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Lainat ja saamiset

Saamiset luottolaitok- silta

	2020	Joista tappiota koskeva vähen- nyserä	2019	Joista tappiota koskeva vähen- nyserä
Vaadittaessa maksettavat	15 151 297,83		16 031 518,70	
Keskusrahallaitokselta	15 151 297,83		16 031 518,70	
Muut	8 877 279,12	1 083,24	3 310 763,88	288,68
Keskusrahallaitokselta	8 877 279,12	1 083,24	3 310 763,88	288,68
Yhteensä	24 028 576,95	1 083,24	19 342 282,58	288,68

Saamiset yleisöltä ja jul- kisyhteisöiltä

	2020	Joista tappiota koskeva vähen- nyserä	2019	Joista tappiota koskeva vähen- nyserä
Yritykset ja asuntoyhteisöt	26 137 581,28	453 905,22	26 668 540,57	502 891,78
Kotitaloudet	106 430 051,44	545 912,06	106 490 183,51	797 572,81
Kotitalouksia palvelevat voit- toa tavoittelemattomat yhtei- söt	505 572,99	1 998,71	768 418,01	852,54
Ulkomaat				
Yhteensä	133 073 205,71	1 001 815,99	133 927 142,09	1 301 317,13
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	9 000,00		9 000,00	

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset

	2020			2019	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Tase 1.1.2020	116 768,88	222 404,63	968 645,87	1 307 819,38	1 467 698,56
Siirrot vaiheeseen 1	10 730,93	-24 426,51	-5 747,85	-19 443,43	-103 084,08
Siirrot vaiheeseen 2	-985,79	9 268,21	-2 545,23	5 737,19	13 033,35
Siirrot vaiheeseen 3	-810,78	-98 088,33	70 825,95	-28 073,16	2 008,30
Uudet saamiset	45 469,08	57 727,06	11 812,93	115 009,07	72 828,27
Lyhennykset ja erääntyneet saamiset	-20 663,68	-58 549,50	-147 494,14	-226 707,32	-96 581,27
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus			-387 458,20	-387 458,20	-53,15
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-18 229,96	-12 341,64	149 035,72	118 464,12	1 826,86
Laskentamallin muutosten vaikutus	-2 935,00	26 222,44	-96 268,78	-72 981,34	
Manuaalisten korjausten vaikutus			204 270,21	204 270,21	-49 857,46
Tase 31.12.2020	129 343,68	122 216,36	765 076,48	1 016 636,52	1 307 819,38

	2020	2019
Järjestämättömät saamiset, yhteensä	5 731 717,00	4 700 681,00
joista yli 90 päivää erääntyneet saamiset	1 485 730,00	2 221 067,00
joista todennäköisesti maksamatta jäävät, jotka erääntymättömiä tai alle 90 päivää erääntyneitä	4 245 987,00	2 479 614,00
Saamisista tilikaudelle kirjattujen lopullisten luottotappioiden määrä	438 290,54	30 344,38

1.2 Saamistodistukset

	2020		
	Yhteensä	Joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Saamistodistusten tappioita koskeva vähenyserä
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	7 143 690,00	5 928 930,00	92 454,97
Julkisesti noteeratut	7 143 690,00	5 928 930,00	92 454,97
Yhteensä	7 143 690,00	5 928 930,00	92 454,97
	2019		
	Yhteensä	Joista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Saamistodistusten tappioita koskeva vähenyserä
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	5 390 045,00	4 696 190,00	24 814,70
Julkisesti noteeratut	5 390 045,00	4 696 190,00	24 814,70
Yhteensä	5 390 045,00	4 696 190,00	24 814,70

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Saamistodistukset

	2020			2019	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Tase 1.1.2020	24 814,70			24 814,70	
Uudet saamistodistukset	7 581,40			7 581,40	24 814,70
Luottoriskin muutoksen vaikutus	60 127,48			60 127,48	
Tase 31.12.2020	92 454,97			92 454,97	24 814,70

1.3 Osakkeet ja osuudet

	2020	2019
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	1 542 790,13	1 602 190,96
Julkisesti noteeratut	1 537 744,13	1 597 144,96
Muut	5 046,00	5 046,00
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	5 415 265,31	5 225 034,94
Muut	5 415 265,31	5 225 034,94
Osakkeet ja osuudet yhteensä	6 958 055,44	6 827 225,90
- joista luottolaitoksissa	4 652 104,02	4 461 873,65
- joista muissa yrityksissä	2 305 951,42	2 365 352,25

1.4 Rahoitusvarojen ryhmät**Rahoitusvarojen luokittelu IFRS 9:n mukaisesti 31.12.2020**

	2020	2019
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat		
Käteiset varat	451 110,32	376 263,08
Saamiset luottolaitoksilta	24 028 576,95	19 342 282,58
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	133 064 205,71	133 918 142,09
Yhteensä	157 543 892,98	153 636 687,75
-Joista tappioita koskeva vähennyserä JHM, yhteensä	1 002 899,23	1 301 605,81
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Osakkeet ja osuudet	1 542 790,13	1 602 190,96
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 000,00	9 000,00
Yhteensä	1 551 790,13	1 611 190,96
-joista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	0,00
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (velkainstrumentit)		
Saamistodistukset	7 143 690,00	5 390 045,00
Yhteensä	7 143 690,00	5 390 045,00
-Joista tappioita koskeva vähennyserä (1)	92 454,97	24 814,70
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)		
Osakkeet ja osuudet	5 415 265,31	5 225 034,94
Yhteensä	5 415 265,31	5 225 034,94
Rahoitusvarat yhteensä	171 654 638,42	165 862 958,65

1) ECL kirjataan käyvän arvon rahastoon

1.5 Aineettomat hyödykkeet

	2020	2019
Muut kehittämismenot	224 784,40	199 145,18
Muut aineettomat hyödykkeet	462 722,38	487 577,46
Yhteensä	687 506,78	686 722,64

1.6 Aineelliset hyödykkeet

	2020	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	63 390,52	
Yhteensä	63 390,52	
Rakennukset		
Omassa käytössä	195 314,05	
Yhteensä	195 314,05	
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	669 960,21	
Sijoituskäytössä	109 239,18	109 239,18
Yhteensä	779 199,39	109 239,18
Muut aineelliset hyödykkeet	86 454,83	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 124 358,79	

	2019	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	63 390,52	
Yhteensä	63 390,52	
Rakennukset		
Omassa käytössä	211 974,13	
Yhteensä	211 974,13	
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	723 368,19	
Sijoituskäytössä	183 661,22	183 661,22
Yhteensä	907 029,41	183 661,22
Muut aineelliset hyödykkeet	104 435,87	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 286 829,93	

Aineettomat hyödykkeet

	2020	2019
Hankintameno 1.1.	1 400 648,50	1 472 113,08
+ tilikauden lisäykset	224 842,05	171 370,67
- tilikauden vähennykset	-110 941,09	-242 835,25
+/- siirrot erien välillä	0,00	0,00
Hankintameno 30.11	1 514 549,46	1 400 648,50

Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-713 925,86	-631 273,03
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	83 840,88	109 555,62
- tilikauden poistot	-196 957,70	-192 208,45
- tilikauden arvonalentumiset	0,00	0,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-827 042,68	-713 925,86
Kirjanpitoarvo 31.12.	687 506,78	686 722,64
Kirjanpitoarvo 1.1.	686 722,64	840 840,05

Aineelliset hyödykkeet

	2020			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	183 661,22	1 030 725,41	752 391,52	1 966 778,15
+ tilikauden lisäykset	55 831,20			55 831,20
- tilikauden vähennykset	-183 661,22			-183 661,22
+/- siirrot erien välillä	53 407,98	-53 407,98		
Hankintameno 31.12.	109 239,18	977 317,43	752 391,52	1 838 948,13
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		-184 707,20	-647 955,65	-832 662,85
- tilikauden poistot		-16 660,08	-17 981,04	-34 641,12
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.		-201 367,28	-665 936,69	-867 303,97
Kertyneet arvonorotukset 1.1.		152 714,63		152 714,63
Kertyneet arvonorotukset 31.12.		152 714,63		152 714,63
Kirjanpitoarvo 31.12.	109 239,18	928 664,78	86 454,83	1 124 358,79
Kirjanpitoarvo 1.1.	183 661,22	998 732,84	104 435,87	1 286 829,93

Aineelliset hyödykkeet

	2019			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		1 214 386,63	730 096,47	1 944 483,10
+ tilikauden lisäykset			22 295,05	22 295,05
+/- siirrot erien välillä	183 661,22	-183 661,22		
Hankintameno 31.12.	183 661,22	1 030 725,41	752 391,52	1 966 778,15
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		-168 026,92	-630 777,63	-798 804,55
- tilikauden poistot		-16 680,28	-17 178,02	-33 858,30
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.		-184 707,20	-647 955,65	-832 662,85
Kertyneet arvonorotukset 1.1.		152 714,63		152 714,63
Kertyneet arvonorotukset 31.12.		152 714,63		152 714,63
Kirjanpitoarvo 31.12.	183 661,22	998 732,84	104 435,87	1 286 829,93
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,00	1 199 074,34	99 318,84	1 298 393,18

1.7 Muut varat

	2020	2019
Maksujenvälityssaamiset	5 094,92	2 882,57
Muut	116 988,49	1 599 514,23
Yhteensä	122 083,41	1 602 396,80

1.8 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2020	2019
Korot	393 181,04	376 076,75
Muut	201 966,02	275 980,83
Yhteensä	595 147,06	652 057,58

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

1.9 Rahoitusvelkojen ryhmät

	2020	2019
Jaksotettuun hankintame-	157 846 424,11	154 272 056,76
noon kirjattavat		
Velat luottolaitoksille	6 657,99	5 218 460,42
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	154 339 766,12	143 053 596,34
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	3 500 000,00	6 000 000,00
Yhteensä	157 846 424,11	154 272 056,76

1.10 Velat luottolaitoksille

	2020	2019
Luottolaitoksille	6 657,99	5 218 460,42
Vaadittaessa maksettavat	6 657,99	7 459,63
Muut		5 211 000,79
Yhteensä	6 657,99	5 218 460,42

1.11 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2020	2019
Talletukset	154 339 766,12	143 053 596,34
Vaadittaessa maksettavat	130 869 288,32	107 745 356,18
Muut	23 470 477,80	35 308 240,16
Yhteensä	154 339 766,12	143 053 596,34

1.12 Muut velat

	2020	2019
Maksujenvälitysvelat	619 060,74	378 869,17
Varaukset	13 737,29	6 213,57
Muut	184 926,40	66 838,59
Yhteensä	817 724,43	451 921,33

1.13 Varaukset

	2020	2019
Pakolliset varaukset	13 737,29	6 213,57
Muut varaukset	4 295 309,00	4 330 309,00
Yhteensä	4 309 046,29	4 336 522,57

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Odotettavissa olevat luottotappiot	6 213,57	-	-	13 737,29
Yhteensä	6 213,57			13 737,29

1.14 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2020	2019
Korot	145 305,62	219 720,88
Muut	323 153,51	358 260,01
Yhteensä	468 459,13	577 980,89

1.15 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	2020			
Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Avain, Ylihärmän Sp yhteis-debenttuuri 17-22 2,1% 15.10.2022	3 500 000,00	3 500 000,00	2,10	15.10.2022
Yhteensä	3 500 000,00	3 500 000,00		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
Avain, Ylihärmän Sp yhteis-debenttuuri 17-22 2,1% 15.10.2022	1 251 642,92
Yhteensä	1 251 642,92

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

	2019			
Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Avain, Ylihärmän Sp yhteis-debenttuuri 15-20 2,50% 15.10.2020	2 500 000,00	2 500 000,00	2,25	15.10.2020
Avain, Ylihärmän Sp yhteis-debenttuuri 17-22 2,1% 15.10.2022	3 500 000,00	3 500 000,00	2,10	15.10.2022
Yhteensä	6 000 000,00	6 000 000,00		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
Avain, Ylihärmän Sp yhteis-debenttuuri 15-20 2,50% 15.10.2020	395 673,61
Avain, Ylihärmän Sp yhteis-debenttuuri 17-22 2,1% 15.10.2022	1 953 176,35
Yhteensä	2 348 849,96

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

	2020	2019
Muut	3 500 000,00	6 000 000,00

1.16 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2020	2019
Muista väliaikaisista eroista lasketut verosaamiset	3 725,90	6 978,27
Käyvän arvon rahastosta johdettava laskennallisten verosaamisten määrä	4 589,33	4 064,70
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	8 315,23	11 042,97
Muista väliaikaisista eroista lasketut verovelat	18 490,99	4 962,94
Käyvän arvon rahastosta johdettava laskennallisten verovelkojen määrä	38 812,04	4 989,48
Laskennalliset verovelat yhteensä	57 303,03	9 952,42

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja käypään arvoon laajan tuloksen eriin kirjattavien saamistodistusten ja oman pääoman ehtoisten arvopereiden käyvän arvon muutoksista ja odotetuista luottotappioista.

Muilta osin laskennallista veroa on kirjattu kirjanpidon ja verotuksen välisistä muista väliaikaisista eroista.

1.17 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat

	2020		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			1 987 195,00
Saamiset luottolaitoksilta	16 151 297,83	7 877 279,12	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 983 557,26	13 841 148,10	45 207 026,78
Saamistodistukset			793 905,00
Yhteensä	18 134 855,09	21 718 427,22	47 988 126,78

	2020		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	3 941 735,00		5 928 930,00
Saamiset luottolaitoksilta			24 028 576,95
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	34 254 686,73	37 786 786,84	133 073 205,71
Saamistodistukset	420 855,00		1 214 760,00
Yhteensä	38 617 276,73	37 786 786,84	164 245 472,66

Rahoitusvarat

	2019		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			306 510,00
Saamiset luottolaitoksilta	16 031 230,02	3 311 052,56	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 528 970,09	13 561 352,26	46 434 045,75
Saamistodistukset			400 945,00
Yhteensä	18 560 200,11	16 872 404,82	47 141 500,75

Rahoitusvarat

	2019		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	4 389 680,00		4 696 190,00
Saamiset luottolaitoksilta			19 342 282,58
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	34 618 031,26	36 784 742,73	133 927 142,09
Saamistodistukset	292 910,00		693 855,00
Yhteensä	39 300 621,26	36 784 742,73	158 659 469,67

Rahoitusvelat

	2020		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	6 657,99		
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	138 460 982,10	15 670 367,93	208 416,09
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			3 500 000,00
Yhteensä	138 467 640,09	15 670 367,93	3 708 416,09

Rahoitusvelat

	2020		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			6 657,99
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			154 339 766,12
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			3 500 000,00
Yhteensä			157 846 424,11

Rahoitusvelat

	2019		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	7 459,63	5 211 000,79	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	114 621 981,60	28 046 679,80	384 934,94
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		2 500 000,00	3 500 000,00
Yhteensä	114 629 441,23	35 757 680,59	3 884 934,94

Rahoitusvelat

	2019		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			5 218 460,42
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			143 053 596,34
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			6 000 000,00
Yhteensä			154 272 056,76

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:

Muut kuin määräaikaisten talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.18 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määriin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2020		2019	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	5 928 930,00		4 696 190,00	
Saamiset luottolaitoksilta	24 028 576,95		19 342 282,58	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	133 073 205,71		133 927 142,09	
Saamistodistukset	1 214 760,00		693 855,00	
Muu omaisuus	9 946 577,03		11 442 538,90	
Yhteensä	174 192 049,69		170 102 008,57	

Velat	2020		2019	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	6 657,99		5 218 460,42	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	154 339 766,12		143 053 596,34	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	3 500 000,00		6 000 000,00	
Muut velat	875 027,46		461 873,75	
Siirtovelat ja saadut ennakot	468 459,13		577 980,89	
Yhteensä	159 189 910,70		155 311 911,40	

1.19 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarat	2020		2019	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	451 110,32	451 110,32	376 263,08	376 263,08
Saamiset luottolaitoksilta	24 028 576,95	24 028 576,95	19 342 282,58	19 342 282,58
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	133 073 205,71	133 073 205,71	133 927 142,09	133 927 142,09
Saamistodistukset	7 143 690,00	7 143 690,00	5 390 045,00	5 390 045,00
Osakkeet ja osuudet	6 958 055,44	6 958 055,44	6 827 225,90	6 827 225,90
Yhteensä	171 654 638,42	171 654 638,42	165 862 958,65	165 862 958,65

Rahoitusvelat	2020		2019	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	6 657,99	6 657,99	5 218 460,42	5 218 460,42
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	154 339 766,12	154 339 766,12	143 053 596,34	143 053 596,34
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	3 500 000,00	3 500 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00
Yhteensä	157 846 424,11	157 846 424,11	154 272 056,76	154 272 056,76

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2020			Yhteensä
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	
	8 681 434,13		5 429 311,31	14 110 745,44

2019			
Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
6 987 189,96		5 239 080,94	12 226 270,90

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

2020			
	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	12 558 955,31		171 113,55
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	1 551 790,13	40 473,87	
Yhteensä	14 110 745,44	40 473,87	171 113,55

2019			
	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	10 615 079,94		4 623,91
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	1 611 190,96	160 548,56	
Yhteensä	12 226 270,90	160 548,56	4 623,91

1.20 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Peruspääoma	1 000,00			1 000,00
Muut sidotut rahastot	866 272,74	581 667,53	-394 363,60	1 053 576,67
Vararahasto	842 721,85			842 721,85
Käyvän arvon rahasto	23 550,89	581 667,53	-394 363,60	210 854,82
Käypään arvoon arvostamisesta	23 550,89	581 667,53	-394 363,60	210 854,82
Vapaat rahastot	9 423 886,96	289 844,81		9 713 731,77
Muut rahastot	9 423 886,96	289 844,81		9 713 731,77
Edellisten tilikausien voitto	-125 216,34	293 844,81	-293 844,81	-125 216,34
Tilikauden voitto	293 844,81	63 737,89	-293 844,81	63 737,89
Oma pääoma yhteensä	10 459 788,17	1 229 095,04	-982 053,22	10 706 829,99

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

2020				
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2020 (brutto)	4 623,91			4 623,91
Odotetut luottotappiot	24 814,70	-	-	24 814,70
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-5 887,72			-5 887,72
Käyvän arvon rahasto 1.1.2020	23 550,89			23 550,89

Käyvän arvon lisäykset	551 216,18	551 216,18
Käyvän arvon vähennykset	-384 726,54	-384 726,54
Odotettavissa olevat luotto- tappiot	67 640,27	67 640,27
Käyvän arvon rahaston muutokset 2020, yhteensä	234 129,91	234 129,91
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2020 (brutto)	263 568,52	263 568,52
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-52 713,70	-52 713,70
Käyvän arvon rahasto 31.12.2020	210 854,82	210 854,82

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2019			
	Saamistodistuk- set	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suo- jauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1.2019	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyvän arvon lisäykset	98 107,80	242 683,78		340 791,58
Käyvän arvon vähennykset	-93 483,89	-242 683,78		-336 167,67
Odotettavissa olevat luotto- tappiot	24 814,70	-	-	24 814,70
Käyvän arvon rahaston muutokset 2019, yhteensä	29 438,61			29 438,61
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2019 (brutto)	29 438,61			29 438,61
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-5 887,72			-5 887,72
Käyvän arvon rahasto 31.12.2019	23 550,89			23 550,89

LUOTTORISKIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.21 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain

Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2020	31.12.2019
Riskiluokka 1	15 831 293,24	415 038,60	1 700,00	16 248 031,84	13 135 960,07
Riskiluokka 2	35 884 368,60	1 560 789,96		37 445 158,56	35 417 673,85
Riskiluokka 3	27 118 944,92	160 957,33	3 416,42	27 283 318,67	30 341 602,67
Riskiluokka 4	32 206 719,40	982 403,32	347 455,04	33 536 577,76	30 536 001,81
Riskiluokka 5	9 659 348,99	1 197 836,36	2 220 611,22	13 077 796,57	12 451 549,06
Riskiluokka 6	5 025 312,43	1 642 109,45	199 511,81	6 866 933,69	12 090 522,68
Riskiluokka 7	989 139,79	1 122 458,39	823 610,95	2 935 209,13	3 702 341,37
Riskiluokka ei luokiteltu	7 500 000,00		1 463 198,61	8 963 198,61	2 335 697,40
Pääomaerät riskiluokit- tain, yhteensä	134 215 127,37	7 081 593,41	5 443 986,72	146 740 707,50	141 079 939,68
Tappioita koskeva vähen- nyserä (loss allowance)	129 343,68	122 216,36	765 076,48	1 016 636,52	1 307 819,38
Yhteensä	134 085 783,69	6 959 377,05	4 678 910,24	145 724 070,98	139 772 120,30
Saamistodistukset	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2020	31.12.2019
Riskiluokka ei luokiteltu	6 700 000,00			6 700 000,00	5 100 000,00
Pääomaerät riskiluokit- tain, yhteensä	6 700 000,00			6 700 000,00	5 100 000,00

Tappioita koskeva vähenyserä (loss allowance)	92 454,97				92 454,97	24 814,70
Yhteensä	6 607 545,03				6 607 545,03	5 075 185,30
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka ei luokiteltu	5 500 000,00					5 500 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	5 500 000,00					5 500 000,00
Tappioita koskeva vähenyserä (loss allowance)	86 132,83					86 132,83
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset yhteensä	5 413 867,17					5 413 867,17
Saamiset luottolaitoksilta	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka ei luokiteltu	7 500 000,00					7 500 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	7 500 000,00					7 500 000,00
Tappioita koskeva vähenyserä (loss allowance)	1 083,24					1 083,24
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	7 498 916,76					7 498 916,76
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka 1	14 421 719,60	415 038,60	0,00			14 836 758,20
Riskiluokka 2	34 347 882,39	1 560 789,96	0,00			35 908 672,35
Riskiluokka 3	25 840 251,00	160 957,33	3 416,42			26 004 624,75
Riskiluokka 4	31 747 802,64	975 059,07	347 455,04			33 070 316,75
Riskiluokka 5	9 412 847,07	1 190 075,49	2 220 610,76			12 823 533,32
Riskiluokka 6	4 808 837,82	1 638 390,69	199 511,81			6 646 740,32
Riskiluokka 7	986 260,39	1 122 458,38	823 610,95			2 932 329,72
Riskiluokka 8			376 495,28			376 495,28
Riskiluokka ei luokiteltu			1 462 858,15			1 462 858,15
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	121 565 600,91	7 062 769,52	5 433 958,41			134 062 328,84
Tappioita koskeva vähenyserä (loss allowance)	114 848,56	122 120,71	764 846,72			1 001 815,99
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä yhteensä	121 450 752,35	6 940 648,81	4 669 111,69			133 060 512,85
Saamistodistukset	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka ei luokiteltu	1 200 000,00					1 200 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	1 200 000,00					1 200 000,00
Tappioita koskeva vähenyserä (loss allowance)	6 322,14					6 322,14
Saamistodistukset yhteensä	1 193 677,86					1 193 677,86
Saamiset yhteensä	135 557 214,14	6 940 648,81	4 669 111,69	0,00		147 166 974,64
Taseen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		Pysyvästi Taso 3	31.12.2020
Riskiluokka 1	1 409 573,64		1 700,00			1 411 273,64
Riskiluokka 2	1 536 486,21					1 536 486,21
Riskiluokka 3	1 278 693,92					1 278 693,92
Riskiluokka 4	458 916,76	7 344,25				466 261,01
Riskiluokka 5	246 501,92	7 760,87	0,46			254 263,25
Riskiluokka 6	216 474,61	3 718,76				220 193,37

Riskiluokka 7	2 879,40	0,01		2 879,41
Riskiluokka 8			7 987,39	7 987,39
Riskiluokka ei luokiteltu			340,46	340,46
Pääomaerät riskiluokit- tain, yhteensä	5 149 526,46	18 823,89	10 028,31	5 178 378,66
Tappioita koskeva vähen- nyserä (loss allowance)	13 411,88	95,65	229,76	13 737,29
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	5 136 114,58	18 728,24	9 798,55	5 164 641,37

1.22 Luottoriskikeskittymät

	Lainat ja saa- miset luotto- laitok-silta	Lainat ja saa- miset yleisöltä ja julkisyhteis- söiltä	Vieraan pää- oman ehtoiset sijoitukset	Annetut laina- lupaukset ja takaukset
Tasearvo 31.12.2020	7 500 000,00	134 062 328,84	6 700 000,00	
Taseen ulkopuoliset si- toumukset 31.12.2020				5 178 378,66
Luottoriskikertymä toimi- aloittain, Riskiluokka 1				
Yritykset		6 143 609,89		679 112,87
Maatalous		1 350 554,97		31 500,00
Kiinteistöala		2 549 637,76		
Rakentaminen		344 165,90		188 612,87
Tukku- ja vähittäiskauppa		400 576,29		36 000,00
Teollisuus		435 462,30		300 000,00
Kuljetus ja varastointi		769 924,94		88 000,00
Muut		293 287,73		35 000,00
Voittoa tavoittelemattomat yh- teisöt		455 905,63		0,00
Kotitaloudet		8 237 242,68		732 160,77
Yhteensä 31.12.2020		14 836 758,20		1 411 273,64
Luottoriskikertymä toimi- aloittain, riskiluokka 2				
Yritykset		10 011 882,82		586 603,62
Maatalous		528 220,43		446,25
Kiinteistöala		5 844 677,38		407 087,80
Rakentaminen		977 386,59		20 645,68
Tukku- ja vähittäiskauppa		1 462 647,39		65 000,00
Teollisuus		333 942,92		11 853,50
Kuljetus ja varastointi		307 334,19		21 818,79
Muut		557 673,92		59 751,60
Kotitaloudet		25 896 789,53		949 882,59
Yhteensä 31.12.2020		35 908 672,35		1 536 486,21
Luottoriskikertymä toimi- aloittain, riskiluokka 3				
Yritykset		1 901 110,99		678 681,72
Maatalous		5 806,00		10 000,00
Kiinteistöala		1 247 762,21		20 711,39
Rakentaminen		54 961,08		250 000,00
Tukku- ja vähittäiskauppa		134 920,87		6 616,14
Teollisuus		47 315,84		358 468,40
Kuljetus ja varastointi		286 213,71		336,29
Muut		124 131,28		32 549,50
Kotitaloudet		24 103 513,76		600 012,20
Yhteensä 31.12.2020		26 004 624,75		1 278 693,92
Luottoriskikertymä toimi- aloittain, riskiluokka 4				

Yritykset		5 674 634,46		135 813,42
Maatalous		3 752 406,20		112 343,11
Kiinteistöala		453 988,88		520,56
Rakentaminen		82 209,84		
Tukku- ja vähittäiskauppa		780 341,01		21 914,28
Teollisuus		889,52		
Kuljetus ja varastointi		267 201,98		1 035,47
Muut		337 597,03		
Kotitaloudet		27 395 682,29		330 447,59
Yhteensä 31.12.2020		33 070 316,75		466 261,01
Luottoriskikertymä toimi-				
aloittain, riskiluokka 5				
Yritykset		1 280 094,74		75 817,60
Maatalous		360 724,03		20 836,29
Kiinteistöala		226 638,06		
Rakentaminen		582 487,99		11 558,90
Tukku- ja vähittäiskauppa		312,07		
Kuljetus ja varastointi		58 973,98		41 026,02
Muut		50 958,61		2 396,39
Voittoa tavoittelemattomat yh-		49 667,36		332,64
teisöt				
Kotitaloudet		11 493 771,22		178 113,01
Yhteensä 31.12.2020		12 823 533,32		254 263,25
Luottoriskikertymä toimi-				
aloittain, riskiluokka 6				
Yritykset		316 709,50		1 490,50
Maatalous		316 709,50		1 490,50
Kotitaloudet		6 330 030,82		218 702,87
Yhteensä 31.12.2020		6 646 740,32		220 193,37
Luottoriskikertymä toimi-				
aloittain, riskiluokka 7				
Yritykset	0,00	48 594,49	0,00	419,67
Maatalous	0,00	44 014,16	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	4 580,33	0,00	419,67
Kotitaloudet	0,00	2 883 735,23	0,00	2 459,74
Yhteensä 31.12.2020	0,00	2 932 329,72	0,00	2 879,41
Luottoriskikertymä toimi-				
aloittain, riskiluokkaa ei luo-				
kiteltu				
Yritykset		760 944,39	2 300 000,00	7 987,39
Maatalous			100 000,00	
Kiinteistöala		77 984,75	300 000,00	
Rakentaminen		8 245,16		1 754,84
Tukku- ja vähittäiskauppa			200 000,00	
Teollisuus		336 342,26	600 000,00	
Kuljetus ja varastointi		52 060,73	400 000,00	
Muut		286 311,49	700 000,00	6 232,55
Julkisyhteisöt			3 900 000,00	
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	7 500 000,00		500 000,00	
Kotitaloudet		1 078 409,04		340,46
Yhteensä 31.12.2020	7 500 000,00	1 839 353,43	6 700 000,00	8 327,85
	Lainat ja saa-	Lainat ja saa-	Vieeraan pää-	Annetut laina-
	miset luotto-	miset yleisöltä	oman ehtoiset	lupaukset ja
	laitok-silta	ja julkisyhteis-	sijoitukset	takaukset
		söiltä		
Tasearvo 31.12.2019	2 000 000,00	135 215 991,41	5 100 000,00	
Taseen ulkopuoliset si-				3 863 948,27
toumukset 31.12.2019				

**Luottoriskikertymä toimi-
aloittain, Riskiluokka 1**

Yritykset	4 176 422,93	775 613,01
Maatalous	984 957,60	
Kiinteistöala	993 707,84	1 476,14
Rakentaminen	307 521,93	187 136,87
Tukku- ja vähittäiskauppa	591 518,94	33 000,00
Teollisuus	433 401,40	400 000,00
Kuljetus ja varastointi	610 435,30	95 000,00
Muut	254 879,92	59 000,00
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	724 505,34	
Kotitaloudet	6 847 054,13	612 364,66
Yhteensä 31.12.2019	11 747 982,40	1 387 977,67

**Luottoriskikertymä toimi-
aloittain, riskiluokka 2**

Yritykset	11 276 385,33	426 020,47
Maatalous	476 744,01	
Kiinteistöala	8 031 170,14	227 032,89
Rakentaminen	135 443,56	70 000,00
Tukku- ja vähittäiskauppa	1 032 435,12	47 743,21
Teollisuus	771 708,66	12 190,45
Kuljetus ja varastointi	384 292,86	21 818,79
Muut	444 590,98	47 235,13
Kotitaloudet	23 374 513,43	340 754,62
Yhteensä 31.12.2019	34 650 898,76	766 775,09

**Luottoriskikertymä toimi-
aloittain, riskiluokka 3**

Yritykset	3 177 964,29	236 551,21
Maatalous	68 314,00	10 000,00
Kiinteistöala	705 151,89	26 248,32
Rakentaminen	836 907,97	
Tukku- ja vähittäiskauppa	651 446,28	52 216,95
Teollisuus	621 703,60	115 000,00
Kuljetus ja varastointi	14 852,46	2 113,19
Muut	279 588,09	30 972,75
Kotitaloudet	26 516 291,81	410 795,36
Yhteensä 31.12.2019	29 694 256,10	647 346,57

**Luottoriskikertymä toimi-
aloittain, riskiluokka 4**

Yritykset	3 117 836,84	88 321,77
Maatalous	1 915 107,36	50 543,40
Kiinteistöala	269 777,14	
Rakentaminen	236 075,44	33 613,26
Tukku- ja vähittäiskauppa	48 769,77	1 623,48
Teollisuus	4 325,30	
Kuljetus ja varastointi	276 470,00	
Muut	367 311,83	2 541,63
Kotitaloudet	27 140 980,71	188 862,49
Yhteensä 31.12.2019	30 258 817,55	277 184,26

**Luottoriskikertymä toimi-
aloittain, riskiluokka 5**

Yritykset	2 061 210,63	318 120,13
Maatalous		20 000,00
Kiinteistöala	575 390,76	715,95
Rakentaminen	626 776,06	261 094,56
Tukku- ja vähittäiskauppa	116 882,81	14 365,43
Kuljetus ja varastointi	363 204,46	21 944,19
Muut	378 956,54	

Kotitaloudet	9 893 263,22		178 955,08
Yhteensä 31.12.2019	11 954 473,85		497 075,21
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 6			
Yritykset	2 620 432,77		100 358,05
Maatalous	2 215 742,88		100 000,00
Kiinteistöala	77 984,75		
Tukku- ja vähittäiskauppa	83 876,11		
Teollisuus	143 791,67		
Kuljetus ja varastointi	49 395,41		
Muut	49 641,95		358,05
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	43 912,67		26 087,33
Kotitaloudet	9 207 833,66		91 898,20
Yhteensä 31.12.2019	11 872 179,10		218 343,58
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 7			
Yritykset	145 938,19		13 708,93
Maatalous	52 496,16		
Rakentaminen	13 439,01		1 560,99
Tukku- ja vähittäiskauppa	56 973,29		5 177,67
Teollisuus	23 029,73		6 970,27
Kotitaloudet	3 539 681,65		3 012,60
Yhteensä 31.12.2019	3 685 619,84		16 721,53
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokkaa ei luokiteltu			
Yritykset	92 349,59	900 000,00	51 799,46
Rakentaminen	2 875,00		
Tukku- ja vähittäiskauppa	7 339,77	200 000,00	50 660,23
Teollisuus		500 000,00	
Kuljetus ja varastointi	51 274,05		
Muut	30 860,77	200 000,00	1 139,23
Julkisyhteisöt		3 900 000,00	
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2 000 000,00	300 000,00	
Kotitaloudet	1 259 414,22		724,90
Yhteensä 31.12.2019	2 000 000,00	5 100 000,00	52 524,36

1.22 Vakuuksien ja muiden luoton laatua parantavien järjestelyjen vaikutus

Luottoriskille alttiina oleva määrä, johon kohdistuu vakuus

	2020	2019	Kuvaus hallussa olevasta vakuudesta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	133 933 627,18	136 165 995,27	
Asuntoluotot	65 330 459,06	65 827 621,99	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Yritysluotot	24 916 556,45	26 088 385,45	Pääosin kiinteistövakuuksia
Kulutusluotot	16 223 774,36	16 343 905,73	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Muut	27 462 837,31	27 906 082,10	Pääosin kiinteistövakuuksia

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Korkotuotot ja -kulut

	2020	2019
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	13 244,47	2 958,77
Saamisista luottolaitoksilta	14 957,63	427,78
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 764 591,61	2 993 691,33
Saamistodistuksista	16 489,29	576,60
Muut korkotuotot	4 398,16	21 744,48
Yhteensä	2 813 681,16	3 019 398,96

Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatua rahoitusvaroista	171 195,71	124 306,48
--	------------	------------

Korkokulut

Veloista luottolaitoksille	-35 180,91	-45 593,30
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-243 805,72	-348 849,24
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-118 033,12	-169 916,31
Negatiiviset korkotuotot rahoitusvaroista	-45 030,66	-70 395,79
Muut korkokulut	-943,24	166,87
Yhteensä	-442 993,65	-634 587,77

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

	2020	2019
Käypään arvoon tuloksen kautta kirjatua sijoituksista saadut osinkotuotot	5 914,07	9 351,47
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatua sijoituksista joista tilikauden aikana pois kirjattuihin sijoituksiin liittyvät osingot	11 195,72	53 450,60
joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	11 195,72	53 450,60
Yhteensä	17 109,79	62 802,07

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2020	2019
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	256 514,70	308 370,03
Ottolainauksesta	535,09	2 051,15
Maksuliikenteestä	682 089,33	641 337,26
OmaisuuDENhoidosta	84 963,05	71 625,26
Välitetystä toiminnasta	685 353,04	623 179,19
Takausten myöntämisestä	23 209,54	21 352,69
Muut palkkiotuotot	23 374,41	24 392,56
Yhteensä	1 756 039,16	1 692 308,14

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut	-17 012,10	-14 064,14
-------------------------	------------	------------

Muut	-300 683,97	-310 085,13
Yhteensä	-317 696,07	-324 149,27

2.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2020		
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Osakkeista ja osuuksista	375,94	40 473,87	40 849,81
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	375,94	40 473,87	40 849,81
Tuloslaskelmaerä yhteensä	375,94	40 473,87	40 849,81

	2019		
	Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	Käyvän arvon muutokset (netto)	Yhteensä
Osakkeista ja osuuksista	25 184,21	160 548,56	185 732,77
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	25 184,21	160 548,56	185 732,77
Tuloslaskelmaerä yhteensä	25 184,21	160 548,56	185 732,77

2.5 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2020	2019
Vuokratuotot	2 976,55	7 381,47
Suunnitelman mukaiset poisotot	-2 773,50	-10 830,24
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	-110 761,43	
Muut kulut	-11 177,28	-445,70
Yhteensä	-121 735,66	-3 894,47

2.6 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot	2020	2019
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	680,60	564,48
Muut tuotot	75 147,31	150 689,15
Yhteensä	75 827,91	151 253,63

Liiketoiminnan muut kulut	2020	2019
Vuokrakulut	-10 770,87	-23 966,43
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-123 533,94	-156 602,70
Vakuusrahastomaksut	-68 168,98	-78 361,82
Muut kulut	-464 469,16	-558 499,25
Yhteensä	-666 942,95	-817 430,20

2.7 Henkilöstökulut

	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-856 958,36	-1 071 067,15
Henkilösivukulut	-286 678,27	-340 441,61
Eläkekulut	-265 926,86	-320 168,63
Muut henkilösivukulut	-20 751,41	-20 272,98
Yhteensä	-1 430 314,90	-1 752 950,37

2.8 Muut hallintokulut

	2020	2019
Muut henkilöstökulut	-44 174,06	-67 230,15
Toimistokulut	-332 785,27	-289 911,31
Atk-kulut	-969 558,79	-892 155,61
Yhteyskulut	-80 941,75	-100 855,80
Edustus- ja markkinointikulut	-85 039,97	-105 510,83
Muut hallintokulut	-3 412,50	
Yhteensä	-1 515 912,34	-1 455 663,70

2.9 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2020	2019
Suunnitelman mukaiset poistot	-228 825,32	-215 236,51
Aineelliset hyödykkeet	-34 641,12	-33 858,30
Aineettomat hyödykkeet	-194 184,20	-181 378,21
Yhteensä	-228 825,32	-215 236,51

2.10 Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	2020			
	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumis-tappiot
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista				
Saamisista luottolaitoksilta	-794,56			
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-87 957,06	387 458,20		-438 290,54
Taseen ulkopuoliset erät	-7 523,72			
Yhteensä	-96 275,34	387 458,20	0,00	-438 290,54

Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistukset	-67 640,27			
Yhteensä	-67 640,27			

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-163 915,61	387 458,20	0,00	-438 290,54
--	--------------------	-------------------	-------------	--------------------

	2019			
	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumis-tappiot
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista				
Saamisista luottolaitoksilta	-288,68			
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	153 460,96	53,15		-30 344,38
Taseen ulkopuoliset erät	6 653,75			
Yhteensä	159 826,03	53,15	0,00	-30 344,38

Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistukset	-24 814,70
Yhteensä	-24 814,70

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	135 011,33	53,15	0,00	-30 344,38
--	-------------------	--------------	-------------	-------------------

2.11 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2020	2019
Pankkitoiminnan tuotot	4 138 778,52	4 473 013,33

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä.

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön Veritaksen kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2020	2019
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	833 764,55	853 923,75
Muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	160 318,79	200 318,79
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	4 572 567,00	3 434 055,98
joista luottolupaukset	4 572 567,00	3 434 055,98
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	5 566 650,34	4 488 298,52

3.4 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2020	2019
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonalentovelvollisuus-ryhmään.		
Arvonlisäveron ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	2 322 800,12	1 603 730,22

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	Henkilömäärä tilikauden lo- pussa	Henkilömäärä tilikauden lo- pussa 31.12.
	2020	2019
Vakinainen kokoaikainen hen- kilöstö	18	21
Määräaikainen henkilöstö	1	2
Yhteensä	19	23

4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	2020	2019
Hallituksen jäsenet ja varajä- senet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	263 609,84	242 864,00
Yhteensä	263 609,84	242 864,00

4.3 Johdolle myönnetyt luotot ja takaukset

	2020		2019	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajä- senet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	387 695,41	8 500,00	593 483,36	8 500,00
Yhteensä	387 695,41	8 500,00	593 483,36	8 500,00
Lisäykset	108 670,00		7 250,00	
Vähennykset	92 457,95		104 788,21	

Lainaehdot

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin. Lainoille on saatu vakuus.

4.4 Lähipiiritiedot

Lähipiirin määrittely

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja varten standardin IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriltä

	2020			
Lähipiiriin kuulumisen pe- ruste	Saamiset ylei- söltä ja julkisyhtei- söiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Johto *)				
Sukulaisuus	6 943,00			
Määräysvalta	13 125,00			
Yhteensä	20 068,00			

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Odotettavissa olevat luotto-
tappiot

Tilikauden alussa	5 571,46
Tilikauden muutos	6 208,40
Tilikauden lopussa	11 779,86

	2019	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/ vakuudet
Lähipiiriin kuulumisen pe- ruste	Saamiset ylei- söltä ja julkisyhtei- söiltä			
Johto *)				
Määräysvalta	8 724,90			
Yhteensä	8 724,90			

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Odotettavissa olevat luotto-
tappiot

Tilikauden alussa	7 346,68
Tilikauden muutos	-1 775,22
Tilikauden lopussa	5 571,46

Saamisia ja sijoituksia koskevat pääasialliset ehdot:

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin. Lainoille on saatu vakuus.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ**5.1 Omistukset muissa yrityksissä**

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma**	Tilikauden tu- los*
Sp-Henkivakuutus Oy, Espoo	1,77	48 652 272,52	6 077 082,31
Nooa Säästöpankki Oy, Hel- sinki	2,15	58 850 235,88	1 172 357,73
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	2,15	10 797 132,31	717 224,60
Säästöpankkien Holding Oy, Helsinki	1,64	1 914 932,08	303 583,37
Sp-Koti Oy, Espoo	2,11	-137 001,01	16 598,54
Säästöpankkien Keskus- pankki Suomi Oy, Espoo	2,08	83 905 953,23	1 953 565,93
SP-Kiinnitysluottopankki Oy, Helsinki	1,88	98 396 994,11	2 212 684,34
Säästöpankkiliitto osk, Espoo	1,74	448 749,06	-306 137,82
Yhteensä		302 829 268,18	12 146 959,00

*) Tilikauden 2019 oma pääoma ja voitto

***) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 15§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelopalvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun tai muun sopimuksen mukaista omaisuudenhoitoa.

6.2 Tilintarkastajan palkkiot

	2020	2019
Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	15 500,48	18 529,32
Tilintarkastuslain 1§:n 1 mom. 2 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot	1 800,00	
Muut palvelut	5 337,24	876,80
Yhteensä	22 637,72	19 406,12

6.3 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitoKirjoista ja tositelajeista

KirjanpitoKirjat

Pääkirja/päiväkirja
Tasekirja
Tositteet

Säilytystapa

Elektroninen arkisto
Sidottu kirja
Elektroninen arkisto

Reskontrat

Asiakasreskontrat (koneelliset)	Elektroninen arkisto
Salkkukirjanpito	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra (Opus Capita)	Elektroninen arkisto
Kassapäiväkirja	Atk-tuloste
Kassaraportit	Atk-tuloste
Palkkakirjanpito	Elektroninen arkisto
Käyttöomaisuusreskontra	Elektroninen arkisto
Johdannaisten reskontra	Excel-tiedosto

Käsin ylläpidettävät reskontrat.

Vuokrasaamiset
Notariaattitoimeksiannot

Tositelajit

AS	Alkusaldot
00	Kirjanpidon palautustapahtuma
10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
16	Jaksotustositteet
20	Ostolaskut
21	Toimitusjohtajan kulut
22	Henkilökunnan kulut
23	Ulkomaiset laskut
25	Ostolaskujen suoritukset
30	Ostolaskut, eOffice -pankit, ei-pankissa kiertävät laskut
33	Ostolaskut, voitonjakoon liittyvät
40	Myyntisaamiset (Samlink, SPL, POPL)
45	Myyntisaamisten suoritukset (Samlink, SPL, POPL)
50	ECL-kirjaukset
51	Salkkukirjanpito
53	Ottolainaus, maksuliiketilin korko
54	Valuuttakassa, agiot
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
63	Voitonjakokirjaukset
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
84	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, sivukulut pl. sosiaaliturvamaksut
85	Poistot
88	Jaksotustositteet pysyvät viennit
99	Tuloksen kirjaus
100	Liitetietotosite

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Kauhavalla 1. päivänä helmikuuta 2021

Ylihärmän Säästöpankin hallitus

Esa Kankaanpää

Juhani Ekola

Panu Hakala

Päivi Kallio

Anne Kujanpää

Jorma Lammi

Heikki Markko

Lasse Solakari
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kauhavalla 5. päivänä helmikuuta 2021

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Kristian Berg
KHT